

SLUŽBENI VJESNIK

OPĆINE KLIS

KLIS, 12. listopada 2009. godine

BROJ 2

Na temelju članka 98. Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine", broj 76/07) i Izvješća o stanju u prostoru općine Klis za razdoblje od 2008. do 2012. godine ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 1/2008), te članka 13. Statuta Općine Klis ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 4/2000), Općinsko vijeće Općine Klis na 3. sjednici održanoj 11. rujna 2009. godine, donosi

ODLUKU

o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Klis

Članak 1.

Donose se Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Klis, u daljnjem tekstu Plan.

Članak 2.

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Klis izrađen je u obliku elaborata koji se sastoji od uvezanog tekstualnog i grafičkog dijela i to:

KNJIGA I

1. Tekstualni dio

Odredbe za provođenje

2. Grafički dio

Kartografski prikazi:

1. Korištenje i namjena površina	mj. 1:25.000
2. Infrastrukturni sustavi	mj. 1:25.000
2.1. Promet	
2.2. Pošta i telekomunikacije	
2.3. Energetski sustav	
2.4. Vodnogospodarski sustav - vodoopskrba	
2.5. Vodnogospodarski sustav - otpadne vode	
3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora	mj. 1:25.000
3.a. Uvjeti korištenja	
Područja posebnih uvjeta korištenja;	
Područja posebnih ograničenja u korištenju	

3.b. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Uređenje zemljišta;

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja;

Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

KNJIGA II

3. Obavezni prilozi

- Obrazloženje
- Izvod iz dokumenta šireg područja
- Stručne podloge na kojima se temelje prostorno planska rješenja
- Strateška studija utjecaja na okoliš, kada je to propisano posebnim propisima
- Popis sektorskih dokumenata i propisa koje je bilo potrebno poštivati u njegovoj izradi, te sažetak dijelova tih dokumenata koji se odnose na sadržaj prostornog plana
- Zahtjevi i mišljenja
- Izvješća o predhodnoj i javnoj raspravi
- Evidencija postupka izrade i donošenja prostornog plana
- Sažetak za javnost

KNJIGA III

- Građevinska područja naselja   mj. 1:5.000

KNJIGA IV

Plan mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Članak 3.

U članku 3., tekst se djelomično zamjenjuje novim tekstom, kako slijedi:

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

U točki 8. tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

U građevine od važnosti za Državu i Županiju spadaju cestovne građevine sa pripadajućim objektima i uređajima. Za sve kategorije javnih cesta mora se osigurati i očuvati propisani zaštitni pojas ceste koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa

sa svake strane u pravilu iznosi: za autoceste 40.0 metara, za ostale državne ceste 25.0 metara, za županijske ceste 15.0 metara, za lokalne ceste 10.0 metara. Uvjeti gradnje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa određuju se u skladu s ovim Planom i posebnim propisima iz oblasti javnih cesta. U obuhvatu PPU općine Klis imamo slijedeće građevine od važnosti za Državu:

Prometne građevine:

- Jadranska autocesta (12,7 km)
- brza cesta Solin - Klis - Sinj (6,4 km),
- brza cesta - obilaznica Splita (1,4 km).
- Jadranska željeznica
- Dalmacijacement, tvornica cementa 10. kolovoz.

Energetske građevine:

Na području općine Klis planirano je više prijenosnih dalekovoda (400, 220 i 110 kV), distribucijskih dalekovoda 10 kV, a na području općine je planirana i TS 110/10-20 kV.

Iz tog razloga je područje općine ispresjecano dalekovodima visokog napona koje smatramo građevinama od važnosti za državu i županiju. To su:

- TS 400/220/110 kV KONJSKO
- TS 110/10-20 kV VUČEVICA
- 400 kV dalekovod Konjsko-Mostar
- 400 kV dalekovod Konjsko-RHE Velebit
- 2x220 kV dalekovod Konjsko-Orlovac
- 220 kV dalekovod Konjsko-Zakučac
- 220 kV dalekovod Konjsko-Bilice
- 220 kV dalekovod Konjsko-Brinje
- 220 kV dalekovod Zakučac-Bilice
- 2x400 kV dalekovod Konjsko-Kongora
- 2x400 kV dalekovod Konjsko-Mostar
- 2x400 kV dalekovod Konjsko-RHE Velebit
- 2x220 kV dalekovod Konjsko-Solin (Zakučac-Bilice)
- 220 kV dalekovod Konjsko-Zakučac.

Vodnogospodarske građevine:

- Kanalizacijski sustav Split-Solin
- Kanalizacijski sustav Kaštela-Trogir.

Plinovodni sustav:

- Magistralni i distributivni plinovod.

2.2. Građevinska područja naselja

U točki 9., riječ "površine" se ukida.

U točki 10., stavku 1., alineji 1., tekst poslije 500 kvadrata "ukoliko se radi o novoj parceli u

neizgrađenom dijelu zone", zamjenjuje se novim tekstom "ukoliko se radi o parceli u neizgrađenom dijelu građevinske zone".

U točki 10., stavku 1., alineji 2., tekst poslije 300 kvadrata "ukoliko se radi o interpolaciji između izgrađenih parcela", zamjenjuje se novim tekstom "ukoliko se radi o parceli u izgrađenom dijelu građevinske zone".

U točki 10., stavku 2., alineji 1., tekst poslije 400 kvadrata "ukoliko se radi o novim parcelama u neizgrađenom dijelu zone", zamjenjuje se novim tekstom "ukoliko se radi o parcelama u neizgrađenom dijelu građevinske zone".

U točki 10., stavku 2., alineji 2., tekst poslije 250 kvadrata "ukoliko se radi o interpolaciji između izgrađenih parcela", zamjenjuje se novim tekstom "ukoliko se radi o parcelama u izgrađenom dijelu građevinske zone".

Poslije točke 10. se dodaje nova točka, koja glasi:

Novu građevinsku česticu nije dopušteno formirati od dijela susjedne izgrađene građevne čestice način da se veličina susjedne čestice smanji ispod minimalnih površina utvrđenih ovim Planom, te da izgrađenost postane veća od dopuštene.

Dopušta se formiranje građevne čestice čija je površina do 15% manja od minimalno propisane ovim odredbama ukoliko se ta površina koristi za formiranje puta.

U točki 11., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Građevinska parcela mora imati pristup na javno-prometnu površinu minimalne širine 3,5 m (3,0 m) ukoliko se radi o jednosmjernoj prometnici.

Građevinska linija stambene građevine mora biti udaljena od regulacijske linije javno-prometne površine najmanje 5,0 m, osim kod objekata koji se nalaze uz nerazvrstane ceste općine Klis, kod kojih ta udaljenost može biti i manja uz posebne uvjete Općine Klis.

Udaljenost građevine od granice susjedne građevinske čestice mora biti H/2, ali ne manje od 4,0 m. Ista može biti i manje od 4,0 m uz pismenu suglasnost susjeda predmetne granične čestice.

U točki 12., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Iznimno, na strmijim terenima ili u izgrađenom dijelu građevinskog područja gdje drugačije nije moguće, može se dozvoliti samo pješački pristup do parcele min. širine 1.5 m.

U točki 13., stavci 2., 3. i 4. se zamjenjuju novim stavicima u cijelosti, koji glase:

Maksimalna visina objekta može biti Po/S+P+2, pri čemu je visina vjenca građevine 10,0 m mjereno od mjerodavne kote.

Za građevine visine P+2 ne dopušta se izgradnja stambenih potkrovlja s nadozidom iznad posljednje dopuštene etaže (osim galerijskih u okviru posljednje dopuštene etaže sa ugradnjom krovnih prozora) ni izgradnja luminara.

U slučaju da se umjesto druge etaže gradi stambeno potkrovlje dopušta se izgradnja luminara (koji mogu zauzimati do 50% dužine vijenca), te ugradnja krovnih prozora.

U točki 15., prva rečenica se zamjenjuje novom rečenicom u cijelosti, koja glasi:

Najveća dopuštena visina pomoćne građevine i garaže iznosi jednu etažu (3,0 m).

U točki 15., kod teksta u zgradama, prije riječi suglasnošću se dodaje riječ „pisanom”.

U točki 15. se na kraju teksta dodaje novi tekst, koji glasi:

Na svakoj građevinskoj čestici moraju se osigurati dovoljne površine za promet u mirovanju a što je prikazano u tablici u točki 45.

U točki 16. na kraju stavka 2. se dodaje novi tekst, koji glasi:

Najmanje 20% površine građevne čestice je potrebno urediti kao zelenu površinu (travne kocke se ne smatraju zelenom površinom).

U točki 18. visina ograde “1 m” se zamjenjuje sa novom visinom “0,8 m”.

U točki 18. na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Da bi se sačuvao izgled padina, na kosim građevinskim česticama u pravilu se ne dopušta izgradnja podzida viših od 1,5 m.

Točke 19., 20. i 21. se ukidaju.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Gospodarska namjena

U točki 22., prije stavka 1. se dodaje novi tekst, koji glasi:

Gospodarske djelatnosti na utvrđenim građevinskim područjima izvan naselja za izdvojene namjene su:

- Proizvodno-poslovna zona Vučevica,
- Proizvodno-poslovna zona Prugovo,
- Proizvodno-poslovna zona Grlo-Klis,
- Proizvodno-poslovna zona Grlo zapad,
- Proizvodno-poslovna zona Kurtovići,
- Proizvodno-poslovna zona Majdan,

– Eksploatacijska polja - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina: eksploatacija kamena (E3) i energetske-vjetroelektrane (E1),

U točki 22., tekst u stavaku 3. se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

U okviru radnih zona omogućava se izgradnja stambenog prostora maksimalne brutto površine 150 m² na parceli minimalne veličine 800 m². Ukoliko je parcela veća od 800 m² omogućava se izgradnja po jedne dodatne stambene jedinice iste veličine na svakih daljnjih 1000 m² površine parcele.

U točki 22., stavak 1. postaje stavak 2.

U točki 22., stavak 2. postaje stavak 3.

U točki 22., stavak 3. postaje stavak 4.

U točki 23. broj minimalne površine parcele “800” se zamjenjuje sa novim brojem minimalne površine parcele “1000”.

U točki 23., tekst u stavaku 2. se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Prilikom izrade prostornih dokumenata užeg područja obvezatna je izrada prometnih rješenja gdje se osiguravaju uvjeti organizacije prometa sukladno namjeni, te je broj parkirnih mjesta potrebno osigurati sukladno tablici u točki 45.

U točki 24., tekst se zamjenjuje sa novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Maksimalni koeficijent izgrađenosti parcele $k_{ig} = 0,35$ (35%) a za prislonjene 0,45 (45%). Minimalno 20% površine mora biti uređena zelena površina. Maksimalna visina građevina je 12 m mjereno od mjerodavne kote. Detaljnim planom uređenja ili Urbanističkim planom uređenja se iznimno mogu uvjeti visine i izgrađenosti odrediti drugačije, ako se pri izradi DPU-a ili UPU-a ustanovi društveni interes ili tehnološko funkcionalna potreba, ali koeficijent izgrađenosti ne može biti veći od 0,5 za samostojeće objekte i 0,6 za prislonjene-dvojne objekte, a visina objekta ne može biti veća od 16,0 m.

U točki 25. max. visina punog dijela ograde “1,2 m” se zamjenjuje sa novom max. visinom punog dijela ograde “0,8 m”.

Poslije točke 25. se dodaje nova točka, koja glasi:

Športsko - rekreacijska namjena

Športsko-rekreacijski sadržaji u sklopu ove zone podrazumijevaju športske dvorane, športske terene (bočališta, odbojka, košarka, mali nogomet i sl.), manje zelene površine i sl., te prateće sadržaje (klubski prostori, san. čvorovi, tuševi i sl.) kao samostalne cjeline ili kao dijelove osnovne građevine.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni.

Najveća visina športskih dvorana je 20,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je 0,8.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se:

- za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m,
- za zatvorene športske sadržaje, minimalno H/2, gdje je H visina športske građevine (dvorane) od najniže kote uređenog terena uz građevinu do vijenca.

Uz ove sadržaje moguća je izgradnja i manjih ugostiteljskih objekata uz uvjet da ti objekti ne prelaze 15% površine građevne čestice na kojoj je izgrađen jedan od spomenutih sadržaja. Navedeni parametri vrijede za sadržaje kao samostalne cijeline, a ako su isti dio osnovne građevine onda preuzimaju parametre koji vrijede za osnovne građevine.

U točki 26. druga rečenica se u cijelosti ukida, a u zadnjoj rečenici se umjesto točke dodaje zarez i tekst koji glasi: “uz suglasnost Općinskog vijeća Općine Klis”.

U točki 27., stavak 1. se u cijelosti ukida.

U točki 30., u prvoj rečenici se dio teksta “kamenjare, makije i garizi”, zamjenjuje se novim tekstom “kamenjar i makija,”.

U točki 31. treća i četvrta rečenica se u cijelosti ukidaju.

2.4. Gradnja izvan građevinskih područja

U točki 33., stavku 1., druga rečenica se u cijelosti ukida.

U točki 33., stavku 3. u prvoj rečenici, poslije riječi cesta se dodaju zgrade, a umjesto riječi “te” se dodaje riječ “i”, te umjesto riječi “manjoj” se dodaje riječ “većoj”.

U točki 33., stavku 3. u zadnjoj rečenici, poslije riječi suglasan se dodaje riječ u zgradama “(pismeno)”.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

U točki 36., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti utvrđeni su u poglavlju 8.1. (Zaštita voda). Imajući u vidu da se veliko područje općine Klis nalazi u II. i III. zoni sanitarne zaštite, te mali

dio u I. zoni, u postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za izgradnju prilikom utvrđivanja detaljne namjene svake pojedine građevine i uvjeta za njenu izgradnju potrebno je voditi računa o ograničenjima utvrđenim Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta voda za piće (“Narodne novine”, broj 55/02, članak 22., 24., 26., 27. i 29.), uz ishodenje vodopravnih uvjeta, odnosno stručnog mišljenja Hrvatskih voda.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

U točki 38., stavku 1., pod c), poslije riječi osigurati se dodaje novi tekst koji glasi: “osigurati građevinsku parcelu u površini od”.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

U točki 40., tekst se zamjenjuje sa novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Prostorni plan utvrđuje prostor i uvjete za gradnju i uređenje:

- cestovne i željezničke mreže i prometnih objekata,
- elektroenergetske mreže i objekata elektroopskrbe,
- mreže i uređaja vodoopskrbe i odvodnje,
- mreže telekomunikacija.

Koridori elektroenergetskih vodova trebaju se odrediti s obzirom na dva uvjeta:

- zadovoljenje tehničko-tehnoloških kriterija
- sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

U nenastanjenim područjima preporuča se osigurati koridore za prolaz dalekovoda, širine ovisne o nazivnom naponu:

- za DV 10(20) kV koridor širine 2x15 m
- za DV 35 i 110 kV koridor širine 2x20 m
- za DV 2x110 kV koridor širine 2x25 m
- za DV 220 i 400 kV koridor širine 2x30 m
- za DV 2x220 kV koridor širine 2x40 m
- za DV 2x400 kV koridor širine 2x25 m

Osim preporučenih širina koridora kod približavanja vodova drugim objektima ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1kV do 400 kV.

Ispod i u blizini dalekovoda, posebno u navedenim koridorima nebi trebalo dozvoliti bilo kakvu izgradnju stambenih, poslovnih pa ni industrijskih objekata.

U okviru pojedinih konzumnih područja lokacije trafostanica su određene približno, a precizne lokacije će biti definirane planovima nižeg reda, odnosno u postupku izdavanja lokacijske dozvole.

Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima.

5.1. Cestovni i željeznički promet

U točki 42., stavku 1., alineja 1. se ukida.

U točki 42., stavku 1., alineji 2., tekst u zagradama "6,4 km", zamjenjuje se novim tekstom "dogradnja drugog kolnika, 4,2 km", te alineja 1. postaje alineja 2.

U točki 42., tekst u stavku 1. se zamjenjuje sa novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

- brze ceste Solin - Klis - Sinj (dogradnja drugog kolnika, 4,2 km),
- brze ceste - spojna cesta D8 - čvor Vučevica (A1) (2,8 km),
- županijske ceste Ž-6114, dionica Nisko - Kladnjice (2,0 km).
- nerazvrstane ceste u širem koridoru državne ceste D-511 (6,5 km).
- spojna cesta Gizdovac - Dugobabe - Vučevica (5,0 km).
- brze ceste - obilaznice Solina (1,4 km).

U točki 42., tekst u stavku 2. se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Širine infrastrukturnih koridora neizgrađenih prometnica ili prometnica u gradnji iznose prema zakonu.

Kroz područje općine Klis planira se i trasa Jadranske magistralne željeznice.

Pružanje kategoriziranih cesta na dijelu gdje one prolaze prostorom planiranih gospodarskih zona može se po potrebi uskladiti s planiranom prometnom mrežom, što će se definirati prostorno-planskom dokumentacijom gospodarske zone.

U točki 44., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

U zaštitnom pojasu postojećih javnih cesta moguća je gradnja pratećih uslužnih objekata (PUO) za pružanje usluga vozačima i putnicima (ugostiteljstvo, trgovine, benzinske postaje, servisi, reklamni panoji i sl.) prema uvjetima i načinu korištenja cestovnog zemljišta propisanih Zakonom o javnim cestama i propisima donijetim temeljem

istog, a s obzirom na stupanj izgrađenosti i mogućnosti korištenja razvrstavaju se u četiri kategorije označene od A - D.

- Najniža razina opremljenosti PUO-a označena je kategorijom D i omogućuje parkiranje na odmoru, eventualno sa korištenjem WC-a ili moguću minimalnu komercijalnu uslugu. Ovoj kategoriji pripadaju i ugibališta za zaustavljanje vozila u nuždi (SOS ugibališta),
- Prateći uslužni objekt C kategorije sastoji se od benzinske postaje i parkirališta,
- Prateći uslužni objekt B kategorije uz benzinsku postaju i parkiralište ima izgrađeni restoran, caffè bar, trgovinu ili slični komercijalni sadržaj,
- Prateći uslužni objekt najviše razine opremljenosti označen je kategorijom A, a sastoji se osim sadržaja u kategoriji B i sadržaja za smještaj, sa sportskim i drugim rekreativnim sadržajima.

Prateći uslužni objekti lociraju se uz državne ceste temeljem izmjena i dopuna projekata ceste, a na cestovnom i privatnom zemljištu, formirajući jedinstvenu parcelu. Njihova međusobna udaljenost usklađuje se sa prometnim potrebama i mogućnostima, ovisno o terenskim prilikama, posebno u blizini većih gradova i naselja, vodeći računa i o blizini interesantnih spomeničkih, kulturnih i prirodnih znamenitosti. Prateći uslužni objekti ne moraju biti prikazani u grafičkim priložima plana.

Odmorišta, a u njima i svi sadržaji, pa i komercijalni smatraju se sastavnim dijelom javne ceste sukladno članku 3., alineja 5. Zakona o javnim cestama ("Narodne novine", broj 180/04).

U zaštitnom pojasu javnih cesta može se formirati neizgrađeni dio građevinske čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanjuje preglednost ili sigurnost prometa i prema posebnim uvjetima.

U točki 45., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti, koji glasi:

Lokalne ceste kao i ostale nerazvrstane prometnice trebaju osigurati barem jednostrani pješački hodnik minimalne širine 1,5 m osim gdje izgrađeni objekti to ne dozvoljavaju, ali najmanje 0,5 m. Iznimno, u izgrađenim građevinskim područjima gdje drugačije nije moguće, dozvoljava se izgradnja nerazvrstane ceste minimalne širine 2,5 m uz obvezu izgradnje naizmjenične regulacije prometa svjetlosnim prometnim znakovima (semafori) ili mimoilaznica na doglednim udaljenostima.

U točki 46., na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Potreban broj parkirališnih mjesta potrebno je osigurati u sklopu parcele, na zasebnoj građevinskoj čestici ili uz prometnicu.

Površine parkirališta unutar zone planirane su unutar svake parcele, poštujući kriterije osiguranja dovoljnog broja parkirnih mjesta u skladu s propisanim normama, odnosno namjenom objekata.

Za izgradnju građevina gospodarske, javne i društvene namjene, te športsko-rekreacijske namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih mjesta prema slijedećim normativima:

namjena građevine	broj mjesta na	potreban broj mjesta
Stambena	svaki stan	1,5
Stambeno-poslovna	50 m ² poslovnog prostora	1
Industrija i skladište	1 zaposleni	0,45
Uredski prostori	1000 m ² korisnog prostora	20
Trgovina	1000 m ² korisnog prostora	40
Banka, pošta, usluge	1000 m ² korisnog prostora	40
Ugostiteljstvo i turizam	1000 m ² korisnog prostora	15
Višenamjenske dvorane	1 posjetitelj	0,15
Sportske građevine	1 posjetitelj	0,20
Društvene djelatnosti	1000 m ² korisnog prostora	20

5.2. Elektroopskrba

U točki 50., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Koridori elektroenergetskih vodova trebaju se odrediti obzirom na dva uvjeta:

- zadovoljenje tehničko-tehnoloških kriterija
- sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

U nenastanjenim područjima preporuča se osigurati koridore za prolaz dalekovoda, širine ovisne o nazivnom naponu:

- za DV 10(20) kV koridor širine 2x15 m (min. 20 m)
- za DV 35 i 110 kV koridor širine 2x20 m (min. 30 m)
- za DV 220 i 400 kV koridor širine 2x25 m (min. 40 m).

Osim preporučenih širina koridora kod približavanja vodova drugim građevinama ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV. U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima. Veličina parcele za TS 10/0,4 kV je minimalno 7x6 m, a za TS 110/10-20 kV minimalno 50x60 m.

Koridori komunalne infrastrukture planirani su unutar kolnika i kolno-pješačkih prometnica. Predviđeni su zatvoreni kanali, okruglog presjeka, koji duž trase imaju odgovarajuće šahte – okna sa pokrovnom pločom u koju se ugrađuje lijevano-željezni poklopac vidljiv na prometnoj površini sa istom kotom nivelete.

Objekti crpnih stanica su podzemni od armiranog betona, sa nadzemnim dijelom objekta do visine max 4,0 m radi prostora za ugradnju trafostanice, sanitarnog čvora, te prostora za automatiku.

5.3. Vodoopskrba i odvodnja

U točki 52., na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Mogućnosti poradi poboljšanja vodoopskrbe općine Klis su:

- a) mogućnost napajanja s izvorišta rijeke Čikole sa prstenom u Vučevici i novom crpnom stanicom i rezervoarom u Orošnjaku (područje Vučevica)
- b) spoj vodoopskrbnih sustava Rude i Jadra sa prstenom u Kurtovićima
- c) spoj Lečevica - Korušice
- d) spoj Korušice - Vučevica.

U točki 53., u prvoj rečenici poslije zagrada se dodaje nova rečenica koja glasi: "vodoopskrbni sustav visoke zone naselja Klis".

U točki 53., na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,00 m. Najmanja udaljenost građevine od ruba parcele iznosi 2,00 m.

U točki 54., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Trase glavnog dovodnog i opskrbnog cjevovoda moraju se zaštititi sanitarnim koridorom po 5 metara sa svake strane od osi cjevovoda, a svako uređivanje prostora u ovom koridoru uvjetuje se ishodenjem suglasnosti od nadležne vodoprivredne organizacije.

Dijelove mreže potrebno je rekonstruirati s obzirom na usvojeni minimalni presjek cijevi od 100 mm, koji zadovoljava istovremeni rad dvaju protupožarnih hidranata. Također treba dograđivati vodovodnu mrežu, vodeći računa o hidrantima zbog protupožarne zaštite.

Trase planiranih cjevovoda treba locirati u koridoru prometnice, po mogućnosti u kolniku, nogostupu ili zelenom pojasu, što će se definirati kroz izvedbenu dokumentaciju. Trasa novo predviđenog magistralnog cjevovoda uz auto cestu A1 voditi u koridoru ceste, a sa prolaskom ispod napravljenih propusta na cesti. Dubinu ukopavanja usvojiti minimum 1,00 m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice.

U svim čvorovima predvidjeti betonske šahte za smještaj zasuna i fazonskih komada, sa pokrovnim pločom i poklopcem za silaz.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda određenih ovim Planom, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Svaka postojeća i novo planirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav. Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne putove do građevinskih parcela. Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima.

Nije dopušteno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim česticama kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Do izgradnje vodoopskrbnog sustava koriste se postojeće cisterne.

U točki 57., tekst u prvoj rečenici se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

PPU utvrđuje da će se naselje Klis, kao i poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever spojiti na kanalizacijski sustav Split-Solin. Poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever, preko crpnih stanica spajaju se na kanalizacijski sustav Split-Solin. Ostala područja općine Klis rješava-

vati lokalnim, individualnim sustavima skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda. Potrebno je napraviti studiju sa ekonomskim pokazateljima za veće poduzetničke zone (Vučevica), kao i naselja Konjsko i Prugovo o isplativosti gradnje kanalizacijskog sustava za Vučevicu, koje spajati na kanalizacijski kanalizacijski sustav Kaštela-Trogir, a za Konjsko i Prugovo na kanalizacijski sustav Split-Solin.

U točki 61. umjesto riječi "gdje" se dodaje tekst "naselja Klis gdje još".

Poslije točke 61. se dodaju novi naslovi i tekstovi, koji glase:

5.3.1. Navodnjavanje

Prema Studiji navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije, predlaže se individualno navodnjavanje parcela. Nije planirano u okviru studije prioritarno navodnjavanje za područje općine Klis. Općina Klis ima pretežito parcele sa povrćarskom kulturom. Parcele su usitnjene tako da navodnjavanje treba rješavati sa individualnim akumuliranjem oborinske vode i korištenjem postojećih resursa vode na ovom području. Područja sa povrćarskom kulturom mogu koristiti i pročišćene otpadne vode, ali treba ispitati iste na bakteriološku analizu, a usuglasiti sa zonama sanitarne zaštite područja prema Pravilniku "Narodne novine", broj 55/02.

5.3.2. Uređenje voda i zaštita vodnog režima

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja uz bujične vodotoke treba osigurati inudacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inudacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanja vodnih građevina.

U posebnim slučajevima se inudacijski pojas može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili čestice javnog vodnog dobra dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka. Ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom. Ne smije za vrijeme izvođenja radova niti privremeno odlagati bilo kakav materijal u korito vodotoka.

Privremena neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima

i planovima predviđenih Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važeće prostorno-planske dokumentacije, a koja će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog.

U iznimnim slučajevima, a u svrhu osiguranja i formiranja što kvalitetnijeg prometnog koridora budućih prometnica, predviđa se regulacija ili izmještanje vodotoka u obliku odgovarajuće otvorene ili natkrivene armirano-betonske kinete (min. propusne moći 100-god velike vode) i na način koji će omogućiti njeno što jednostavnije održavanje i čišćenje.

Trasu natkrivene kinete u sklopu prometnice u pravilu postaviti uz jedan rub prometnice ili ispod nogostupa kako bi ostao osiguran pojas za česticu javnog vodnog dobra. Izradu projektnog rješenja treba uskladiti sa stručnom službom Hrvatskih voda.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste dimenzija koje će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno, predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u min. dužini 3,0 m, odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se zaštititi korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na mjestima gdje prometnica prolazi preko reguliranog korita vodotoka, treba odrediti na način kojim se neće umanjiti slobodan profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojećih kineta, zidova ili obalo utvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svojim oknima i ostalim pratećim

objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inducijskog pojasa za buduću rekonstrukciju.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolaze ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,5 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubina iskopa rova za kanalizacijske cijevi treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestu prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

5.4. Telekomunikacije

U točki 62., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Planom se predviđa proširenje mreže telekomunikacija do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica.

Građevine telefonskih centrala i ostali TK uređaji planiraju se kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline. Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na TK mrežu.

Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.

Telekomunikacijski objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite, te moraju biti izgrađeni u skladu s posebnim propisima.

Koncesionari koji pružaju telekomunikacijske usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja.

Prostornim Planom se određuje održavanje i rekonstrukcija postojećeg poštanskog ureda na području Općine do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

Planom se određuje, na cijelom području općine Klis, rekonstrukcija postojeće tk mreže, uvođenjem novih tk usluga te modernizacija tk infrastrukture za priključivanje novih sadržaja.

Infrastruktura se polaže podzemno, u pravilu, unutar javno-prometnih površina i to PVC cijevima promjera 110 mm, a razvode do pojedine građevine PHD cijevima promjera 50 mm. DTK pravci moraju biti postavljeni suprotno od podzemnih elektroenergetskih instalacija.

Planom se određuje sve građevine u sustavu telekomunikacija (eventualne nove telefonske centrale, javne govornice i sl.) izvoditi na vlastitim zasebnim građevinskim parcelama. Parcele se formiraju prema veličini sadržaja koji je uvjetovan tehnološkim rješenjima, odnosno posebnim propisima. Planom se određuje oblikovanje građevina sukladno ambijentu i uvjetima za oblikovanje iz ovog plana.

Građevine od granice parcele moraju biti udaljene najmanje 1 m. Najveća dopuštena visina građevina je prizemlje, odnosno visina vijenca 4 m.

Planom se određuje daljnji razvoj postojećih sustava javnih pokretnih komunikacija na području općine.

Temeljem ovog Plana mogu se graditi osnovne postaje pokretnih komunikacija sukladno potrebama mreža pojedinog operatera, a u svrhu daljnjeg poboljšanja pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenja novih tehnologija. Antenski sustavi osnovne postaje mogu biti postavljeni na samostojeće antenske stupove (tornjeve) različitih izvedbi ili na antenske prihvate na postojećim građevinama. Osnovnu postaju s antenskim stupom čini antenski stup s antenskim sustavom i telekomunikacijskom opremom smještenom u kontejneru. Planom se određuje veličina građevinske parcele za osnovnu postaju cca. 15x15 m i elektroenergetski priključak osnovne postaje na električni elektroenergetski sustav, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, napajanje preko agregata ili sunčevih kolektora.

Prostorna distribucija osnovnih postaja s antenskim prihvatom na postojećim građevinama moguća je gdje god to uvjeti omogućavaju.

Isto tako preporuča se da jedan stup treba koristiti veći broj korisnika gdje god je to tehnički moguće i uz poštivanje uvjetovanosti već izgrađene mreže.

Za samostojeće antenske stupove osnovnih postaja treba gdje god to tehnološki uvjeti zahtijevaju osigurati prostor s prilazom s prometne površine.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

U točki 64. udaljenost od obale rijeke "10 m" se zamjenjuje sa novom udaljenosti "15 m".

U točki 65., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Prostorni plan uređenja propisuje zaštitu Jadra, obalni pojas i zeleni pojas uz tok rijeke Jadro kao područje prirodne riječne vegetacije sa kvalitetnim grupama visokog zelenila.

Rijeka Jadro i pojas vodnog dobra. Nužno je održavati minimalni protok rijeke od 1,8 m³/s ako je potrebno i povremenim redukcijama u vodoopskrbi, kako bi se održala ekološka ravnoteža. Regulaciju vodotoka provoditi i na način da se što više očuvaju prirodna svojstva i raznolikost oblika uzdužnih i poprečnih presjeka vodotoka, uz odabir prirodnih i podatnih materijala kao što su drvo, kamen, šiblje, određene biljke. Od umjetnih materijala treba koristiti one koji se prilagođavaju prirodnom toku, a to su geotekstil i prefabricirani betonski elementi s travnim otvorima, ali samo za određene svrhe. Također se preporuča projektiranje i izvođenje brzaka, slapišta i drugih gradnji koje omogućavaju samopročišćavanje i ozračavanje vode, kao i mrtve ili spore tokove koju su od presudnog značaja za razvoj pojedinih organizama. Ovakav pristup reguliranju toka Jadra treba provesti uzvodno i nizvodno od uređenog glavnog toka i rukavaca. Dio gornjeg toka rijeke Jadro zaštićen je kao posebni rezervat – ihtiološki.

Zeleni pojas uz rijeku Jadro. Područje prirodne riječne vegetacije sa kvalitetnim grupama visokog zelenila (uključujući primjerke močvarnog čempresa zaštićenog kao spomenik prirode – botanički), danas djelomično uređeno. Pojedini dijelovi ovog područja su potvrđeni ili potencijalni arheološki lokaliteti. PPU predviđa na ovom području samo one radnje čija je svrha njegova sanacija (oslobađanje prostora od neprimjerenih djelatnosti), čuvanje i održavanje,

odnosno uređenje u funkciji gradskog parka sa prezentacijom arheoloških nalazišta, sve u skladu s ovim odredbama.

Obalni pojas. PPU određuje sanaciju i zaštitu (pojas 15 m od obalne linije rijeke), te uređenje (izgradnja dužobalne šetnice) ovog područja kao javnog općinskog prostora.

Omogućava se izgradnja, održavanje i uređivanje ribnjaka uz mogućnost izgradnje pratećih ugostiteljskih sadržaja temeljem lokacijske dozvole i suglasnosti nadležnih službi.

U točki 67., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Na ostalim poljoprivrednim i šumskim površinama zbog razloga njihove zaštite moguća je izgradnja na način dopušten u van građevinskom području u skladu sa ovim Odredbama. Unutar obuhvata Prostornog plana označena su područja iskorištavanja mineralnih sirovina. U cilju očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti potrebno je gdje je to moguće, u tijeku eksploatacije područje za iskorištavanje mineralnih sirovina sanirati ozele-njavanjem terasa u skladu s projektnim rješenjem.

6.2. Zaštita kulturno povijesnih cjelina i lokaliteta

U točki 69., na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Ukoliko se planirani zahvat nalazi na urbanistički definiranom, pretežito izgrađenom području unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline, omogućava se izgradnja i uređenje prostora temeljem ovog Prostornog plana uz ishođenje posebnih uvjeta, odnosno suglasnosti nadležne službe zaštite kulturne baštine.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

U točki 70., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Na području obuhvata ovog Plana nije predviđeno odlagalište otpada. Problem odlaganja otpada rješava se izvan granica općine Klis i mora biti usklađen s Prostornim planom Županije. Sva pitanja vezana za problem odlaganja komunalnog otpada biti će rješavana na temelju Prostornog plana Županije, do tada Općina je obvezna riješiti zbrinjavanje otpada (otpad se danas odlaže na odlagalište Karepovac).

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

8.1. Zaštita voda

U točki 72., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Prva zona sanitarne zaštite obuhvaća područje zaleđa izvora u smjeru sjevera prema dokazanom smjeru dotoka i u smjeru sjeveroistoka pretpostavljenog smjera dotoka vode.

U prvoj zoni zabranjuju se sve aktivnosti, osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 29.

U točki 73., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

U drugoj zoni sanitarne zaštite dopuštena je izgradnja stambenih, gospodarskih (osim farmi za uzgoj stoke), pomoćnih i poslovnih građevina osim građevina koje koriste i proizvode opasne i štetne tvari odnosno tehnološke vode. Dopuštena je izgradnja prometnih građevina uz posebne uvjete.

U II. zoni sanitarne zaštite nije dopušteno:

- svako skladištenje nafte i naftnih derivata,
- deponiranje otpada,
- površinsko i podzemno eksploatiranje mineralnih sirovina,
- građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode,
- građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
- poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdrave hrane,
- građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- građenje svih industrijskih pogona,
- građenje građevina koje mogu ugroziti kakvoću vode,
- građenje željezničkih pruga, autocesta i magistralnih cesta (državnih i županijskih cesta),
- iskorištavanje mineralnih sirovina,
- ispuštanje bilo kakvih otpadnih voda, otrovnih i štetnih tvari,
- transport štetnih tvari cjevovodima,
- odlaganje organskih otpadnih tvari, otpadnih tvari iz industrije, zanatske, poljoprivredne proizvodnje i kućanstva,
- te upotreba umjetnih gnojiva, pesticida i herbicida.

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 24. i 26.

U točki 74., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Treća zona sanitarne zaštite obuhvaća područje u smjeru dotoka u kojem se nalaze privilegirani

tokovi podzemnih voda, gdje je vrijeme tečenja vode do izvorišta od 10 sati do 10 dana. U III. zoni sanitarne zaštite nije dopušteno:

- površinsko i podzemno eksploatiranje mineralnih sirovina,
- svako skladištenje nafte i naftnih derivata, radioaktivnih i drugih za vodu opasnih tvari, izuzev uskladištenja lož ulja za domaćinstvo i pogonskog goriva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- deponiranje otpada,
- građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode, i onih postrojenja koja ispuštaju za vodu opasne otpadne tvari,
- građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina na naftu, zemni plin, radioaktivne tvari, kao i izrada podzemnih spremišta,
- nekontrolirana uporaba tvari opasnih za vodu kod građenja objekata,
- građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda,
- građenje kemijskih industrijskih postrojenja, građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 22. i 24.

U točki 75., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Za izvedbu zahvata u prostoru koji nije dopušten po člancima 22., 24. i 26. iz “Narodnih novina”, broj 55/02, potrebno je načiniti projekt u sklopu kojeg treba detaljnim i namjenskim vodoistražnim radovima ispitati uži lokalitet (mikrozonu).

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 27.

8.3. Zaštita i sanacija ugroženih dijelova okoliša

U točki 77., alineja 1. se ukida.

U točki 77., alineja 2. postaje alineja 1.

U točki 77., alineja 3. postaje alineja 2.

U točki 77., alineja 4. postaje alineja 3.

U točki 78., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Prostorni plan uređenja općine Klis propisuje obvezu korisnika eksploatacijskih područja da odmah pristupe biološkoj sanaciji njihovih neaktivnih dijelova.

PPU općine Klis propisuje provođenje sanacije oštećenog vrijednog prirodnog krajobraza i područja zaštićene prirode kao posljedice lociranja i rada radne zone Majdan. Postojanje radne zone dovelo je do ozbiljne devastacije ovog prostora te onemogućava njegovo uređenje i javno korištenje te se stoga propisuje postupna dislokacija neprimjerenih radnih sadržaja.

Postojeći kamenolom u Klis-Kosi zbog pravilnika o sanitarnoj zaštiti ne može više egzistirati, te ga zbog toga treba staviti u postupak sanacije.

Treba što prije provesti mikrozoniranje, te utvrditi zonu sanitarne zaštite za eksploatacijsko polje (kamenolom u Dugobabama), te ako se utvrdi da se kamenolom nalazi u IV. zoni sanitarne zaštite, onda se eksploatacija može i dalje vršiti, ali samo površinski.

Prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije (“Službeni glasnik”, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06 i 13/07) kamenolom u Klis Kosi i tupinolom u Majdanu treba staviti u postupak sanacije i što prije zatvoriti.

Proces sanacije i transformacije ovih prostora provodi se na način da se dopušta izgradnja i rekonstrukcija građevina i uređaja u ovim zonama samo ako se njima pridonosi zaštiti okoliša, te ako ne produžavaju amortizacijski vijek pogona. Cilj sanacije ovih prostora je njihova biološka sanacija i dovođenje u približno prirodno stanje. Precizniji urbanistički program ovih zona odrediti će se njenim detaljnijim urbanističkim rješavanjem i u trenutku kada ovaj prostor bude spreman za novu namjenu. Detaljniji elementi sanacije ovih prostora kao i obveze sadašnjih korisnika ovih zona utvrditi će se Izvješćem o stanju u prostoru.

Radi zaštite tla i vode u tlu bit će potrebno posebno voditi računa o načinu postupanja s otpadnim vodama i neadekvatnom rješavanju skupljanja pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda. Za objekte do 10 ES (ekvivalentnih stanovnika) može se primijeniti kao privremeno rješenje korištenje nepropusnih sabirnih jama s odvoženjem prikupljenih fekalnih otpadnih voda, ili trajno rješenje odvodnje fekalnih otpadnih voda i zaštite podzemnih voda. Kao privremeno rješenje (do izgradnje sustava odvodnje fekalnih otpadnih voda naselja Klis i njegovim spojem na sustav odvodnje Solin-Split, odnosno osiguranja dovođenja otpadnih voda Klis na uređaj za pročišćavanje Stupe u Stobreču, te se tako pročišćene vode dugim podmorskim ispustom ispuštaju u priobalno more Bračkog kanala) za objekte sa više od 10 ES (ekvivalentnih stanovnika) predviđa se (zahtjeva) izgradnja uređaja za biološko

pročišćavanje uz higijenzaciju fekalnih otpadnih voda i dispoziciju istih putem upojnih bunara uz zadovoljenje propisanih parametara ispuštanja prema zoni sanitarne zaštite u kojoj se objekt nalazi (u II. zoni sanitarne zaštite kvaliteta vode I. vrste, a u III. zoni sanitarne zaštite kvaliteta II. vrste). Izgradnjom sustava odvodnje treba odrediti razdjelni sistem odvodnje.

Korisnik je dužan prije spoja na septik, otpadne vode dovesti do nivoa kvalitete gradskih otpadnih voda.

Korisnik je dužan odvodnju građevine spojiti na mjesnu kanalizacijsku mrežu po izgradnji iste.

Korisnik je dužan propustiti kroz separator sve oborinske vode sa parkirališnih površina prije konačne dispozicije.

Upotrebom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja treba svesti na minimum onečišćenja okoliša, što je omogućeno provođenjem ovih Odredbi i posebnim Zakonima. Radi toga biti će potrebno sustavno eliminirati skupljanje otpadnih voda u vodonepropusne "crne jame" koje se u pravilu bez prethodnog tretmana upuštaju u tlo.

Elektroprivredni objekti automatski negativno doprinose općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na manje i prihvatljivije iznose, što je primjenjeno i u ovom rješenju sustava elektroopskrbe u maksimalno mogućem opsegu.

U tom kontekstu mogu se navesti najvažnije mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš:

- Niti jedan od postojećih i planiranih elektroprivrednih objekata na području ove općine nije iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora.
- Primjenom kablskih (podzemnih) vodova 20(10) kV višestruko se povećava sigurnost napajanja potrošača, uklanja se opasnost od dodira vodova pod naponom i uklanja se vizualni utjecaj nadzemnih vodova na okoliš.
- Orijentacijom na stupne TS 10(20)/0,4 kV postiže se smanjenje građevinskih radova jer stupne TS djeluju u prostoru kao dio DV 10(20) kV.
- Generalnom orijentacijom na izgradnju i razvoj mjesnih mreža 0,4 kV od izoliranih tzv. SKS vodova u snopu bitno se smanjuju prostori potrebni za njihov smještaj i istovremeno povećavaju sigurnost, kvaliteta i pouzdanost u isporuci električne energije.
- Trafostanice gradskog tipa izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i

uklopljene u okoliš. Gradske trafostanice koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.).

- Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.

U točki 79. stavku 1., u drugoj rečenici riječ "mora" se zamjenjuje sa riječi "rijeka". Poslije točke 79. se dodaju novi naslov i tekst, koji glase:

8.4. Zaštita od požara

Posebni uvjeti građenja iz područja zaštite od požara su sljedeći:

1. U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima ("Narodne novine", broj 108/95).
2. Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku s posebitom pozornošću na:
  - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe ("Narodne novine", broj 35/94, 142/03).
  - Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara ("Narodne novine", broj 08/06).
3. Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.
4. Izlazne putove iz građevina projektirati u skladu s američkim smjericama NFPA 101 (izdanje 2003.).
5. Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102.
6. Garaže projektirati prema austrijskom standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106, a

sprinkler uređaj projektirati shodno njemačkim smjernicama VDS.

7. Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko-dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraziti elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.
8. U glavnom projektu, unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, navesti norme i propise prema kojima se dokazuje kvaliteta ugrađenih proizvoda i opreme glede zaštite od požara, utvrditi odredbe primjenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnosti djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

U točki 80., stavku 1., dio teksta koji glasi "te Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru" se ukida.

U točki 80., stavku 2., c) postaje b) i dio teksta koji glasi "i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru" se ukida.

U točki 80., stavku 2., d) postaje c). U točki 80., stavku 2., e) postaje d).

U točki 81., stavku 1., riječ u zadnjoj rečenici "utvrđivanja" se zamjenjuje novom riječi "zadovoljenja svih".

U točki 81., stavku 1., alineji 3., riječ "dotične" se zamjenjuje sa riječi "predmetne". U točki 81., stavak 2. se u cijelosti ukida.

9.1. Obveza izrade prostornih planova

U točki 83., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Prostornim planom uređenja općine Klis utvrđena je obveza izrade prostornih planova užih područja za:

Granice obuhvata navedenih zona su označene na kartografskom prikazu ovoga Plana (3b Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) u mjerilu 1:25.000.

Ukoliko se ukaže potrebnim moguće je umjesto jednog, za planirano područje, izraditi više prostornih planova manjeg prostornog obuhvata ali na način da svi zajedno pokrivaju površinu predviđenu ovim Planom. Izrada planova utvrdit će se Izvješćem o stanju u prostoru općine Klis.

Minimalna površina obuhvata takvog plana je 2,00 ha.

Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš u skladu sa Pravilnikom i Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije.

Do donošenja navedenih planova užih područja, u istim područjima se dozvoljava izgradnja i rekonstrukcija stambenih i drugih građevinskih objekata ukoliko postoji spoj građevinske čestice na javno-prometnu površinu.

Ukoliko ne postoji građevinska čestica javno-prometne površine, ista mora biti riješena ishodom lokacijske dozvole.

U točki 84., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Nakon završetka eksploatacije polja za iskorištavanje mineralnih sirovina, uz obveznu sanaciju, nova namjena će se regulirati prostornim planom područja (UPU).

U točki 85., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

U cilju provođenja odrednica Izmjena i dopuna Prostornog plana utvrđene su smjernice za izradu dokumenata prostornog uređenja:

- Urbanističkim i detaljnim planovima uređenja naselja*, utvrdit će se temeljna organizacija prostora, idejna rješenja komunalne infrastrukture.
- Urbanističkim planovima uređenja gospodarskih zona*, utvrdit će se temeljna organizacija prostora u svrhu uređenja područja i opremanja komunalnom infrastrukturom.
- Detaljnim planom uređenja športsko-rekreativne zone*, utvrdit će se temeljna organizacija prostora u svrhu uređenja područja i opremanja infrastrukturom.

ZONA	Namjena	Plan
Bilobrci Zapad	naselje	UPU
Bilobrci Istok	naselje	UPU
Grubišići-Dolac	naselje	UPU
Korušce Sjever	naselje	UPU
Korušce Jug	naselje	UPU
Dugobabe Jug	naselje	UPU
Dugobabe Istok	naselje	UPU
Vučevica	naselje	UPU
Veliki Bročanac	naselje	UPU
Mali Bročanac	naselje	UPU
Prugovo Zapad	naselje	UPU

ZONA	Namjena		Plan
Prugovo Istok	naselje		UPU
Prugovo Jug 1	naselje		UPU
Prugovo Jug 2	naselje		UPU
Konjsko Zapad 1	naselje		UPU
Konjsko Zapad 2	naselje		UPU
Konjsko Sjever	naselje		UPU
Konjsko Istok	naselje		UPU
Konjsko Jug	naselje		UPU
Klis Centar	naselje		DPU
Klis	groblje		DPU
Gizdići	naselje		UPU
Mezanovac	naselje		DPU
Vučevica Zapad	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Vučevica	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Vučevica Istok	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Vučevica Jug	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Prugovo	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Grlo-Klis	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Sjever	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Jug 1	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Jug 2	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Majdan	Gospodarska – proizvodno- poslovna	I,K	UPU
Konjsko	šport i rekreacija	R	UPU

U točki 86., na kraju teksta se ukida zadnja rečenica.

9.2. Rekonstrukcija građevina

U točki 87. stavku 2., alineji 1., dio rečenice koji glasi “Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru” se zamjenjuje novim dijelom rečenice koji glasi “Izvješćem o stanju u prostoru”.

U točki 87., stavku 2., alineja 2. se ukida.

U točki 87., stavku 3., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

Rekonstruirati se mogu samo objekti izgrađeni prije 15. veljače 1968., te objekti sa izdanom građevnom dozvolom.

U točki 88., stavku 1., alineji 1., podalineji 1., dio rečenice koji glasi “sa izgradnjom nadozida do 1,6 m visine”, se ukida.

U točki 88. stavku 1. alineji 1., dodaje se podalineja 4., koja glasi:

“– sanacija postojećih ograda i gradnja potpunih zidova radi sanacije terena.”

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U točki 91., na kraju teksta se dodaje novi tekst, koji glasi:

Općina Klis je specifična po neravnomjernom rasporedu pučanstva, gospodarskih resursa i aktivnosti po pojedinim naseljima. Isto tako, neravnomjerni su i uvjeti življenja, a što je posljedica te činjenice.

Zbog toga je potrebno u djelovima Prostornog plana gdje se razrađuju posebne mjere predvidjeti i primjenu mjera kojima bi se te neravnomjernosti pokušale ublažiti ili barem zaustaviti njihovo daljnje produbljivanje. S obzirom na suženi prostor za osmišljavanje i provođenje tih mjera na razini općine Klis, nužno ih je usklađivati s mjerama na razini Županije i Republike Hrvatske. Prema tomu, posebne mjere s razine općine Klis trebaju dodatno podržavati mjere koje će biti primjenjivane s razine Županije i Republike Hrvatske. Korištenje tih mjera najčešće je uvjetovano između ostalog organiziranošću i poduzetnošću lokalnih jedinica samouprave i gospodarskih subjekata na njihovu prostoru.

Polazeći od toga, izuzetno je značajno da lokalne strukture definiraju zadaće i odrede njihove izvršitelje, s ciljem praćenja tih mjera i pravovremenog poticanja i organiziranja zainteresiranih subjekata za njihovo korištenje.

Pored navedenog u prethodnoj točki, a u svrhu ostvarivanja određenih razvojnih ciljeva, na razini

općine Klis u navedenom planskom razdoblju biti će nužno primjenjivati određene posebne razvojne mjere kojim će se nastojati rješavati neravnomjernost u razvitku unutar općine. Gore spomenute razvojne mjere trebaju se sastojati u sljedećem:

1. Nastaviti sa izradom prostorno-planske i projektne dokumentaciju u svezi organiziranja lokacija za proizvodno-skladišne građevine i na taj način stvoriti uvjete za brže ishođenje lokacijskih i građevnih dozvola.
2. Izgradnja komunalne infrastrukture na tim područja kao jedan od temeljnih uvjeta svekolikog razvitka.
3. Uvesti u primjenu novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV umjesto dosadašnjih 110, 35, 10 i 0,38/0,22 kV.
4. Postojeće vodove 10 kV prenamijeniti za novi nazivni napon 20 kV i to na način da glavni vodovi budu presjeka 3x95 mm² Ač montirani na čelično-rešetkastim stupovima, a odcjepni i priključni vodovi presjeka 3x50 i 3x25 mm² Ač montirani na betonskim stupovima.
5. Planirane kabele 20(10) kV izvoditi jednožilnim kabelima tipa XHE 49 A 3x1x185 mm².
6. Planirane TS 20/0,4 kV u seoskim naseljima graditi kao stupne na betonskim stupovima. U centru općine graditi gradski tip trafostanice standardne izvedbe koje koristi HEP.
7. Postojeće trafostanice prenamijeniti za novi nazivni napon 20/0,4 kV istih tipskih snaga.
8. Mjesne mreže niskog napona u seoskim naseljima izvoditi u pravilu na betonskim stupovima i s izoliranim vodičima u snopu (SKS vodovi) s tim da glavni vodovi budu tipskog presjeka 3x70+71,5+2x16 mm², a priključni vodovi tipa SKS 4x16 mm². U naseljima gradskog tipa i industrijskim zonama mreže izvoditi kabelski, kabelima tipa PP 00A 4x150 mm².
9. Kućne instalacije izvoditi u pravilu jednofazno, osim na posebno traženje trofazno, prema koncepciji i elektroprivrednim tehničkim uvjetima. U nadzemnoj mreži niskog napona seoskih naselja primjeniti TT-sustav zaštite, dok u gradskim naseljima i uvjetima kabelske mreže treba primjeniti TN-S sustav zaštite. U oba sustava je obavezna ugradnja strujne zaštitne sklopke, a instalacije obavezno izvoditi ugradnjom trećeg, odnosno petog vodiča. Također je kod oba sustava obavezno provesti mjere izjednačenja potencijala.
10. Izgradnja objekata društvenih djelatnosti i društvenog standarda i dodatno subvencioniranje djelatnika u tim oblastima posebice u manje razvijenim djelovima općine.
11. Stimuliranje izgradnje obiteljskih kuća, poticanje razvitka mješovitih obiteljskih gospodarstava, raznih vrsta proizvodnog i drugog zanatstva i sl.
12. Niža stopa (razina) plaćanja naknada ili drugih poreznih obveza iz nadležnosti Općine za djelatnosti koje se obavljaju na području općine ili djelatnika koji rade na području općine.
13. Stimuliranje utemeljivanja i razvitka malog poduzetništva (subvencioniranjem kamata na namjenske kredite i sl.), te kod toga voditi računa o uskađivanju tih mjera s mjerama koje će se donositi na razini Županije i Države.
14. Stimuliranje utemeljenja i razvitka gospodarskih subjekata i u području proizvodnje i području usluga, čija je djelatnost sukladna suvremenim tržišnim i tehničkim kretanjima i posebice onih koji će imati izravnih ili neizravnih pozitivnih utjecaja na razvitak ostalog gospodarstva i ukupni društveni razvitak.
15. Poticanje utemeljenja i razvitka onih vrsta proizvodnji i usluga koje će doprinostiti obogaćivanju turističkih ponuda (tvrđava Klis, seoski turizam i sl.).
16. Poticanje mladih nadarenih i ambicioznih učenika i studenata s područja općine i praćenje njihovog razvitka, a u cilju njihovog budućeg angažiranja na ključnim mjestima u gospodarskim subjektima ili u društveni djelatnostima.

Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja elektroenergetskih objekata mora biti usklađena sa odredbama iz slijedećih zakona i propisa.

1. Zakon o prostornom uređenju i gradnji, "Narodne novine" R.H., broj 76/07.
2. Zakon o zaštiti od požara, "Narodne novine" R.H., broj 58/93.
3. Zakon o zaštiti na radu, "Narodne novine" R.H., broj 59/96.
4. Pravilnik o zaštiti od elektromagnetskih polja, "Narodne novine" R.H., broj 204/03.

I na kraju potrebno je upozoriti na potrebu kontinuiranog praćenja navedenih mjera u budućnosti s ciljem njihova usklađivanja s aktualnim kretanjima i prilagođavanju mjera koje će se donositi na razini Splitsko dalmatinske županije i Republike Hrvatske.

U točki 92., dio rečenice na kraju teksta koji glasi "ili detaljnim planom uređenja" se zamjenjuje sa novim djelom rečenice koji glasi "Općinskog vijeća Općine Klis".

U točki 96., tekst se zamjenjuje novim tekstom u cijelosti i glasi:

mjerodavna kota je najniži dio konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine.

prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).

suteren (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena. Prostor suterena se ne može koristiti u stambene svrhe, već samo za poslovne i slične namjene, te kao parking/garaža i/ili pomoćne prostorije objekta.

podrum (Po) je potpuno ukopani dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena. Prostor podruma se ne može koristiti u stambene svrhe, već kao parking/garaža i/ili pomoćne prostorije objekta.

kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.

potkrovlje (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova.

objekti u nizu (ugrađeni objekti) su objekti koji se dvjema svojim stranama (paralelnim ili približno paralelnim) prislanjaju na susjednu parcelu odnosno objekt (ovo se ne odnosi na prvi i posljednji objekt koji se prislanjaju samo jednom stranom). Objekti u nizu su minimalno 3 objekta i maksimalno 5 objekata.

poluotvoreni tip izgradnje (dvojni, poluugrađeni objekt) je objekt koga čine dvije građevine koje se jednom svojom stranom naslanjaju jedna na drugu na granici parcela.

visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m.

ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do najviše točke krova (sljemena).

vijenac građevine u smislu ovih odredbi je gornja kota stropne konstrukcije najviše pune etaže građevine, osim kod galerijskih potkrovlja gdje je to gornja kota strehe.

koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice je odnos ukupne površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici (osim septičkih jama i cisterni koje su ukopane) i ukupne površine građevne čestice; zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine (balkoni, lođe, terase) na građevnu česticu. Pod konstruktivnim dijelovima građevine podrazumjevamo vanjske mjere obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapeti i ograde.

Građevinska (bruto) površina (GBP) zgrade je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) uključivo površine lođe, balkone i terase, određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapete i ograde.

Članak 5.

Danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna PPU općine Klis, van snage se stavljaju odredbe koje su u suprotnosti sa prihvaćenim Izmjenama i dopunama PPU općine Klis.

Izmjena i dopuna PPU općine Klis izrađena je u pet (5) izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća i potpisom predsjednika Općinskog vijeća.

Članak 6.

Adresa na kojoj se može obaviti uvid u Izmjene i dopune PPU općine Klis je: Općina Klis, Megdan 68, 21231 Klis.

Članak 7.

Izmjene i dopune PPU općine Klis će stupiti na snagu osmog dana od objave u službenom glasilu Općine Klis "Službeni vjesnik Općine Klis".

Klasa: 021-05/09-01/01

Urbroj. 2180/01-01/09-776

Klis, 11. rujna 2009. godine

Predsjednik
OPĆINSKOG VIJEĆA
Alen Radić, v.r.

Na temelju članka 27. Statuta Općine Klis ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 4/2000), Općinsko vijeće Općine Klis na 3. sjednici održanoj 11. rujna 2009. godine, donosi

O D L U K U

o objavi pročišćenog teksta članka 3. Odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja općine Klis sa usvojenim Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja općine Klis

Članak 3.

Odredbe za provođenje PPU-a općine Klis (pročišćeni tekst):

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

1. Prostorni plan uređenja općine Klis (PPU), utvrđuje uvjete za dugoročno uređenje područja općine, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te posebno zaštitu kulturne baštine i vrijednih dijelova prirode i krajolika.
2. Prostorni plan uređenja općine Klis obuhvaća 14870 ha i čine ga naselja Bročanac (1370 ha), Brštanovo (2060 ha), Dugobabe (980 ha), Klis (2420 ha), Konjsko (1330 ha), Korušće (1200 ha), Nisko (1570 ha), Prugovo (2200 ha) i Vučevica (1740 ha).
3. Prostorni plan uređenja općine Klis sadržan je u istoimenom elaboratu koji se sastoji od:
  - I. Tekstualnog dijela u jednoj knjizi pod nazivom "Prostorni plan uređenja općine Klis",
  - II. Grafičkog dijela kojeg čine slijedeći kartografski prikazi:

1. Korištenje i namjena prostora	1:25.000
2. Infrastrukturni sustavi i mreže	1:25.000
3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora	1:25.000
4. Granice građevinskog područja	1:5.000 i 1:2.880
4. Svrha i opći cilj Prostornog plana uređenja općine Klis je osiguranje razvoja općine na načelima održivog razvoja. Ovaj cilj će se ostvarivati na način da se propiše, omogući i potiče:
  - a) Prostorni razvoj baziran na demografskom razvoju temeljenom na prirodnom priraštaju stanovništva te doseljavanju odnosno povratku stanovnika koji su ove prostore napuštali u nedavnoj prošlosti te uspostava ravnoteže između takovog demografskog razvoja i prostornog razvoja općine.
  - b) Zaštita vrijednih područja, posebno poriječja rijeke Jadro, ugroženih dijelova prirode, arheoloških i spomeničkih zona i lokaliteta te vrijednih krajolika.

- c) Gospodarski razvoj baziran na čistim tehnologijama, proizvodnim pogonima manjeg mjerila (razvoj malih i srednjih poduzeća) i značajnom udjelu servisnih djelatnosti.
  - d) Osiguranje prostora i lokacija za infrastrukturne i ostale objekte i sadržaje državnog i županijskog značaja u skladu sa njihovim realnim potrebama.
  - e) Formuliranje planskih kriterija i mjera koje će potaknuti sanaciju, restrukturaciju ili dislokaciju industrijske zone Majdan u gornjem toku Jadra.
  - f) Osiguranje primjerenog razvoja, opremanja i uređivanja prostora te čuvanje elemenata posebnosti fizionomskih i morfoloških obilježja svakog pojedinog naselja u sastavu općine.
5. Prostorni plan uređenja općine Klis se zasniva na pretpostavci da će na prostoru općine 2015. godine živjeti oko 8000 stanovnika te da će se na istom prostoru nalaziti do 3000 radnih mjesta. Predviđeni broj stanovnika se smatra realnim i poželjnim okvirom demografskog razvoja na području općine do kraja planskog razdoblja.
  6. Provedba Prostornog plana uređenja općine Klis temeljiti će se na ovim odredbama. Njima se definiraju namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata plana. Svi navedeni uvjeti kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata plana detaljno su utvrđeni kroz tekstualni i grafički dio plana koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

7. U Prostornom planu uređenja općine Klis određene su slijedeće osnovne namjene prostora:

I. Površine za razvoj i uređenje (građevinska područja)

Površine za razvoj i uređenje naselja:

– izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja.

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja uključuju slijedeće namjene:

- gospodarska (mješovita industrijska i zanatska),
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina,
- poljoprivredno tlo kategorije "ostala obradiva tla",
- zaštitne šume,

- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
- površine infrastrukturnih sustava,
- groblje.

II. Prometne površine

Cestovni promet

Željeznički promet

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

8. U građevine od važnosti za Državu i Županiju spadaju cestovne građevine sa pripadajućim objektima i uređajima. Za sve kategorije javnih cesta mora se osigurati i očuvati propisani zaštitni pojas ceste koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa sa svake strane u pravilu iznosi: za autoceste 40,0 metara, za ostale državne ceste 25,0 metara, za županijske ceste 15,0 metara, za lokalne ceste 10,0 metara. Uvjeti gradnje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa određuju se u skladu sa ovim Planom i posebnim propisima iz oblasti javnih cesta.

U obuhvatu PPU općine Klis imamo slijedeće građevine od važnosti za Državu:

Prometne građevine:

- Jadranska autocesta (12,7 km),
- brza cesta Solin - Klis - Sinj (6,4 km),
- brza cesta - obilaznica Splita (1,4 km),
- Jadranska željeznica,
- Dalmacijacement, tvornica cementa 10. kolovoz.

Energetske građevine:

Na području općine Klis planirano je više prijenosnih dalekovoda (400, 220 i 110 kV), distribucijskih dalekovoda 10 kV, a na području općine je planirana i TS 110/10-20 kV.

Iz tog razloga je područje općine ispresjecano dalekovodima visokog napona koje smatramo građevinama od važnosti za državu i županiju. To su:

- TS 400/220/110 kV KONJSKO
- TS 110/10-20 kV VUČEVICA
- 400 kV dalekovod Konjsko-Mostar
- 400 kV dalekovod Konjsko-RHE Velebit
- 2x220 kV dalekovod Konjsko-Orlovac
- 220 kV dalekovod Konjsko-Zakučac
- 220 kV dalekovod Konjsko-Bilice
- 220 kV dalekovod Konjsko-Brinje
- 220 kV dalekovod Zakučac-Bilice
- 2x400 kV dalekovod Konjsko-Kongora

- 2x400 kV dalekovod Konjsko-Mostar
- 2x400 kV dalekovod Konjsko-RHE Velebit
- 2x220 kV dalekovod Konjsko-Solin (Zakučac-Bilice)
- 220 kV dalekovod Konjsko-Zakučac.

Vodnogospodarske građevine:

- Kanalizacijski sustav Split-Solin
- Kanalizacijski sustav Kaštela-Trogir.

Plinovodni sustav:

- Magistralni i distributivni plinovod.

2.2. Građevinska područja naselja

9. Građevinska područja naselja su mješovite namjene u kojima prevladava stambena izgradnja niske gustoće (primarna namjena) te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje, kao što su obrazovni, zdravstveni, sportsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, ugostiteljski i servisni sadržaji te prometne i zelene površine, komunalni objekti i uređaji. Ove površine uključuju i poslovne i gospodarske sadržaje te pojedinačne radne sadržaje, uz uvjet da ovi ne utječu negativno na kakvoću okoliša naselja.

Sadržaji sekundarne namjene kao što su radne, poslovne i ostale djelatnosti mogu se realizirati korištenjem dijela građevine, zasebne građevine, dijela parcele i posebne parcele kao prostora za rad uz uvjet da radne aktivnosti ne stvaraju buku ni prašinu, ne zagađuju zrak i tlo te ne zahtijevaju teški transport.

10. Minimalna površina građevinske parcele individualne stambene izgradnje iznosi:

– za otvoreni tip izgradnje:

- 500 m², ukoliko se radi o parceli u neizgrađenom dijelu građevinske zone,
- 300 m², ukoliko se radi o parceli u izgrađenom dijelu građevinske zone.

– za poluotvoreni tip izgradnje:

- 400 m², ukoliko se radi o parcelama u neizgrađenom dijelu građevinske zone,
- 250 m², ukoliko se radi o parcelama u izgrađenom dijelu građevinske zone.

– za objekte u nizu 200 m².

Minimalne širine ulične fronte parcele iznose:

- za otvoreni tip izgradnje 16 m,
- za poluotvoreni tip izgradnje 12 m,
- za objekte u nizu 6 m.

11. Novu građevinsku česticu nije dopušteno formirati od dijela susjedne izgrađene građevne čestice na način da se veličina susjedne čestice

smanji ispod minimalnih površina utvrđenih ovim Planom, te da izgrađenost postane veća od dopuštene.

Dopušta se formiranje građevne čestice čija je površina do 15% manja od minimalno propisane ovim odredbama ukoliko se ta površina koristi za formiranje puta.

12. Građevinska parcela mora imati pristup na javno-prometnu površinu minimalne širine 3,5 m (3,0 m ukoliko se radi o jednosmjernoj prometnici).

Građevinska linija stambene građevine mora biti udaljena od regulacijske linije javno-prometne površine najmanje 5,0 m, osim kod objekata koji se nalaze uz nerazvrstane ceste općine Klis, kod kojih ta udaljenost može biti i manja uz posebne uvjete Općine Klis. Udaljenost građevine od granice susjedne građevinske čestice mora biti $H/2$, ali ne manje od 4,0 m. Ista može biti i manje od 4,0 m uz pismenu suglasnost susjeda predmetne granične čestice.

13. Iznimno, na strmijim terenima ili u izgrađenom dijelu građevinskog područja gdje drugačije nije moguće, može se dozvoliti samo pješački pristup do parcele min. širine 1 5m.

14. Maksimalni koeficijent izgrađenosti parcele je:
- za *otvoreni tip* izgradnje $k_{ig} = 0,30$ (30%)
  - za *poluotvoreni tip* izgradnje $k_{ig} = 0,35$ (35%)
  - za *objekte u nizu* $k_{ig} = 0,45$ (45%).

Maksimalna visina objekta može biti $P_0/S+P+2$, pri čemu je visina vjenca građevine 10,0 m mjereno od mjerodavne kote.

Za građevine visine $P+2$ ne dopušta se izgradnja stambenih potkrovlja s nadozidom iznad posljednje dopuštene etaže (osim galerijskih u okviru posljednje dopuštene etaže sa ugradnjom krovnih prozora) ni izgradnja luminara.

U slučaju da se umjesto druge etaže gradi stambeno potkrovlje dopušta se izgradnja luminara (koji mogu zauzimati do 50% dužine vjenca), te ugradnja krovnih prozora.

15. Maksimalni koeficijent izgrađenosti parcela nestambene namjene je 0,4 za otvoreni i 0,5 za poluotvoreni tip izgradnje. Maksimalna visina ovih građevina je 10 m mjereno od mjerodavne kote. Minimalna udaljenost do ruba parcele je $2/3$ visine do vjenca ali ne manje od 4 m.

16. Najveća dopuštena visina pomoćne građevine i garaže iznosi jednu etažu (3,0 m).

Na građevinskoj parceli se može graditi garaža za smještaj osobnih automobila. Preporuča se

rješavanje garaže u gabaritu osnovnog ili pomoćnog objekta. Garaža može biti smještena i uz granicu susjedne parcele ako ne ugrožava uvjete stanovanja i korištenja susjedne parcele (ovo se dokazuje pisanom suglasnošću susjeda). Svojim položajem garaža ne smije ugrožavati sigurnost odvijanja prometa.

Na svakoj građevinskoj čestici moraju se osigurati dovoljne površine za promet u mirovanju a što je prikazano u tablici u točki 45.

17. Površine parcele obrađene kao nepropusne (krovovi ravni ili kosi, terase, popločane staze itd.) mogu biti do 1.5 puta veće od maksimalno dopuštene izgrađene površine. Uređenje terena oko građevina treba izvesti na način da se ne naruši prirodno otjecanje vode na štetu susjednih parcela i građevina.

Najmanje 20% površine građevne čestice je potrebno urediti kao zelenu površinu (travne kocke se ne smatraju zelenom površinom).

18. Krov može biti kosi ili ravni. Nagib kosog krova preporuča se između $18-30^\circ$. Za pokrov se preporuča kupa kanalice ili crijep sličnog izgleda. Ukoliko se koristi dvostrešni krov preporuča se smjer sljemena (paralelan ili okomit na ulicu) koji prevladava u susjedstvu ili uličnom potezu odnosno paralelan sa slojnicama na nagnutom terenu.

Za gradnju u sklopovima ruralne arhitekture ili u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je koristiti karakteristične građevinske elemente i materijale od kojih su građeni susjedni stari objekti, te usklađivanje horizontalnih i vertikalnih gabarita s okolnom izgradnjom.

19. Kod ograđivanja parcele koristiti zelenilo i po mogućnosti prirodne materijale, kamen i drvo.

Maksimalna visina dijela ograde od čvrstog (netransparentnog) materijala je 0,8 m u odnosu na višu kotu terena uz ogradu.

Da bi se sačuvao izgled padina, na kosim građevinskim česticama u pravilu se ne dopušta izgradnja podzida viših od 1,5 m.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Gospodarska namjena

20. Gospodarske djelatnosti na utvrđenim građevinskim područjima izvan naselja za izdvojene namjene su:

- Proizvodno-poslovna zona Vučevica,
- Proizvodno-poslovna zona Prugovo,
- Proizvodno-poslovna zona Grlo-Klis,

- Proizvodno-poslovna zona Grlo zapad,
- Proizvodno-poslovna zona Kurtovići,
- Proizvodno-poslovna zona Majdan,
- Eksploatacijska polja - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina: eksploatacija kamena (E3) i energetske-vjetroelektrane (E1),

Primarna namjena su proizvodni sadržaji, zanatske djelatnosti, servisi i skladišta. Osim ovih sadržaja predviđena je mogućnost gradnje pratećih sadržaja: prodavaonica, prodajnih salona i sličnih objekata u funkciji trgovine, prodavaonica artikala svakodnevnog potrošnje, manji ugostiteljski objekti, komunalni objekti i uređaji, prometni objekti i ostali objekti koji upotpunjuju sadržaje radnih zona. Površina ovih pratećih sadržaja može iznositi do 30% površine zone.

U okviru zona gospodarske namjene dopušta se isključivo izgradnja pogona baziranih na čistim tehnologijama čiji su utjecaji na okoliš u skladu sa režimom zaštite područja sanitarne zaštite rijeke Jadro.

U okviru radnih zona omogućava se izgradnja stambenog prostora maksimalne brutto površine 150 m² na parceli minimalne veličine 800 m². Ukoliko je parcela veća od 800 m² omogućava se izgradnja po jedne dodatne stambene jedinice iste veličine na svakih daljnjih 1000 m² površine parcele.

21. Minimalna površina parcele primarne namjene je 1000 m². Objekti se mogu graditi kao pojedinačni ili prislonjeni zabatnim zidovima u kom slučaju se ovi cijelom visinom moraju izvesti kao protupožarni.

Prometnim rješenjem radne zone potrebno je njene dijelove koji privlače teški transport što direktnije povezati na prometnice višeg reda. Građevinska parcela mora imati pristup na javno-prometnu površinu minimalne širine 5,5 m.

Prilikom izrade prostornih dokumenata užeg područja obvezatna je izrada prometnih rješenja gdje se osiguravaju uvjeti organizacije prometa sukladno namjeni, te je broj parkirnih mjesta potrebno osigurati sukladno tablici u točki 45.

22. Maksimalni koeficijent izgrađenosti parcele $k_{ig} = 0,35$ (35%) a za prislonjene 0.45 (45%). Minimalno 20% površine mora biti uređena zelena površina. Maksimalna visina građevina je 12 m mjereno od mjerodavne kote. Detaljnim planom uređenja ili Urbanističkim

planom uređenja se iznimno mogu uvjeti visine i izgrađenosti odrediti drugačije, ako se pri izradi DPU-a ili UPU-a ustanovi društveni interes ili tehnološko funkcionalna potreba, ali koeficijent izgrađenosti ne može biti veći od 0,5 za samostojeće objekte i 0,6 za prislonjene-dvojne objekte, a visina objekta ne može biti veća od 16,0 m.

23. Na rubovima radne zone potrebno je formirati pojas pejzažnog i zaštitnog zelenila kao tampona prema susjednoj izgradnji, posebno zonama namijenjenim pretežito ili djelomično stanovanju. Ogradu izvesti na način da puni dio ograde bude visok maksimalno 0,8 m, mjereno od više kote terena uz ogradu, a ostalo transparentna metalna ograda. Uz ogradu se preporuča pojas grmolikog zelenila.

Športsko - rekreacijska namjena

24. Športsko-rekreacijski sadržaji u sklopu ove zone podrazumijevaju športske dvorane, športske terene (boćališta, odbojka, košarka, mali nogomet i sl.), manje zelene površine i sl., te prateće sadržaje (klubski prostori, san. čvorovi, tuševi i sl.) kao samostalne cjeline ili kao dijelove osnovne građevine.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni.

Najveća visina športskih dvorana je 20,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je 0,8.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se:

- za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m,
- za zatvorene športske sadržaje, minimalno H/2, gdje je H visina športske građevine (dvorane) od najniže kote uređenog terena uz građevinu do vijenca.

Uz ove sadržaje moguća je izgradnja i manjih ugostiteljskih objekata uz uvjet da ti objekti ne prelaze 15% površine građevne čestice na kojoj je izgrađen jedan od spomenutih sadržaja. Navedeni parametri vrijede za sadržaje kao samostalne cjeline, a ako su isti dio osnovne građevine onda preuzimaju parametre koji vrijede za osnovne građevine.

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

25. Ove su površine eksploatacijska polja mineralnih sirovina (građevni kamen i lapor za cementnu industriju).

Obveza vlasnika odnosno korisnika ovog prostora je sanacija cijelog obuhvata zone po isteku eksploatacije odnosno djelomična sanacija zone za pojedine dijelove čim je to tehnološki moguće. Biološkom sanacijom potrebno je cijelu zonu rekultivirati te dovesti u približno prvobitno stanje.

Moguće je korištenje djelova eksploatacijskog područja kao deponija inertnog otpada uz suglasnost Općinskog vijeća Općine Klis.

Poljoprivreda - obradiva tla

26. Prostornim planom se predviđa i korištenje neizgrađenih dijelova građevinskih područja za poljoprivredne svrhe do privođenja planiranoj namjeni te korištenje manjih terasiranih obradivih površina uz rubove građevinskih područja na padinama Kozjaka i Mosora.
27. Poljoprivredne površine utvrđene ovim Planom štite se od svake gradnje koja nije izričito dopuštena ovim odredbama ili posebnim zakonima. Vlasnici i ovlaštenici poljoprivrednog zemljišta dužni su obradivo poljoprivredno zemljište održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju. Propisuje se provođenje mjera zaštite poljoprivrednog zemljišta od onečišćavanja zabranom, ograničavanjem i sprečavanjem unošenja štetnih tvari, bilo direktno, bilo vodom ili zrakom.

Zaštitne šume

28. Prostornim planom se zadržavaju sve postojeće površine šuma i šumskih zemljišta te se predviđa i neophodno pošumljavanje neobraslih površina, posebno površina gdje šume imaju zaštitni karakter.

Prostornim planom se predviđaju slijedeća područja gdje je neophodno formiranje zaštitnih šumskih i drugih zelenih površina:

- na padinama Kozjaka i Mosora, posebno na terenima većih nagiba zbog zaštite tla, prometnica i drugih građevina od erozije i poplava,
- oko groblja, komunalnih uređaja, aktivnih eksploatacijskih područja te gdje je to moguće oko jakih prometnica u blizini naselja.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište

29. Prostornim planom su utvrđena i nisko produktivna šumska zemljišta odnosno kamenjar i makija kao i neobrasle površine koje se mogu koristiti za pašarenje, brst, žirenje, te branje i sakupljanje plodova i sjemenja, uz uvjet da se

ne ugrožava stabilnost ekosustava. Sa ovim površinama se miješaju i manje izdvojene obradive površine kao i terasirane obradive površine uz rubove građevinskih područja.

Groblja

30. U obuhvatu PPU-a općine Klis nalazi se deset postojećih groblja u svim naseljima i ona će tu funkciju vršiti i dalje. Plan predviđa njihovo uređivanje. Sva groblja su odvojena od susjednih namjena pojasom zaštitnog zelenila.

2.4. Gradnja izvan građevinskih područja

31. Prostorni plan uređenja općine Klis utvrđuje da se izvan građevinskih područja, a na poljoprivrednom ili drugom zemljištu koje se obrađuje, minimalne površine 5000 m², mogu graditi jedan stambeni i jedan gospodarski objekt koji su u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti. Maksimalna površina stambenog objekta je 200 m², a visina 7 m do vijenca od mjerodavne kote. Maksimalna površina gospodarskog objekta je 300 m², a visina 4 m do vijenca.
32. Građevine za uzgoj stoke i peradi mogu se graditi izvan građevinskih područja ukoliko to nije u suprotnosti s mjerama zaštite voda i krajobraza.

Izvan građevinskih područja mogu se graditi i građevine za obradu poljoprivrednih proizvoda ukoliko to nije u suprotnosti s mjerama zaštite voda i krajobraza, na minimalnoj parceli veličine 2000 m², maksimalne izgrađenosti 0,15 (15%) i visine građevine 4 m do vijenca. Minimalna udaljenost ovih građevina od ruba parcele je 10 m.

Izvan građevinskih područja, a na poljoprivrednom ili drugom zemljištu osim u zaštitnom pojasu cesta (i na udaljenosti od groblja većoj od 200 m), dopušta se i izgradnja privremenih objekata u funkciji poljoprivrede (staklenici, plastenici i slični objekti) maksimalne visine 4 m. Minimalna udaljenost ovih objekata od ruba parcele je jednaka visini objekta ukoliko vlasnik susjedne parcele nije suglasan (pismeno) sa manjom udaljenošću.

33. Prostorni plan uređenja općine Klis određuje da se izvan građevinskih područja iznimno može dopustiti gradnja ili uređenje rekreacijskih, sportskih, zdravstvenih i sličnih sadržaja i objekata (koji mogu uključivati prateće ugostiteljske sadržaje) ukoliko isti koriste specifične prirodne resurse dotične lokacije (planinarski dom, lovačka kuća, zdravstveni objekt i sl.).

Za ovakove sadržaje potrebno je izraditi detaljni plan uređenja sa dokazom da planirani sadržaji neće narušiti estetske i bioekološke vrijednosti okruženja te definirati mogućnosti odgovarajućeg pristupa.

34. Građevine koje čine javnu cestu, a služe za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga putnicima i vozačima mogu se također graditi izvan građevinskih područja u skladu sa Studijom o utvrđivanju mogućnosti izgradnje benzinskih postaja na području Županije Splitsko-dalmatinske. Ukoliko ove građevine nisu predviđene projektom ceste njihova gradnja se uvjetuje izradom detaljnog plana uređenja.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

35. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti utvrđeni su u poglavlju 8.1. (Zaštita voda). Imajući u vidu da se veliko područje općine Klis nalazi u II. i III. zoni sanitarne zaštite, te mali dio u I. zoni, u postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za izgradnju prilikom utvrđivanja detaljne namjene svake pojedine građevine i uvjeta za njenu izgradnju potrebno je voditi računa o ograničenjima utvrđenim Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta voda za piće ("Narodne novine", broj 55/02, članak 22., 24., 26., 27. i 29.), uz ishođenje vodopravnih uvjeta, odnosno stručnog mišljenja Hrvatskih voda.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

36. Prostorni plan uređenja utvrđuje da se na području mješovite namjene naselja omogućuje izgradnja građevina namijenjenih društvenim djelatnostima.
37. Utvrđuje se potreba izgradnje dječjih ustanova djece predškolske dobi (ili korištenja dijelova postojećih građevina) primjenom slijedećih normativa:
- djeca dobi do 6 godina – 10 % od ukupnog broja stanovnika,
  - obuhvat djece u dječjim ustanovama – 60% djece iz točke a),
  - za izgradnju dječjih ustanova potrebno je osigurati građevinsku parcelu u površini od 15-25 m² zemljišta po djetetu.
38. Utvrđuje se potreba izgradnje osnovnih škola primjenom slijedećih normativa:

- broj djece školske dobi – 12% od ukupnog broja stanovnika,
- veličina građevinske parcele – 25-40 m² po učeniku.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

39. Prostorni plan utvrđuje prostor i uvjete za gradnju i uređenje:

- cestovne i željezničke mreže i prometnih objekata,
- elektroenergetske mreže i objekata elektroopskrbe,
- mreže i uređaja vodoopskrbe i odvodnje,
- mreže telekomunikacija.

Koridori elektroenergetskih vodova trebaju se odrediti s obzirom na dva uvjeta:

- zadovoljenje tehničko-tehnoloških kriterija
- sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

U nenastanjenim područjima preporuča se osigurati koridore za prolaz dalekovoda, širine ovisne o nazivnom naponu:

- za DV 10(20) kV koridor širine 2x15 m
- za DV 35 i 110 kV koridor širine 2x20 m
- za DV 2x110 kV koridor širine 2x25 m
- za DV 220 i 400 kV koridor širine 2x30 m
- za DV 2x220 kV koridor širine 2x40 m
- za DV 2x400 kV koridor širine 2x25 m.

Osim preporučenih širina koridora kod približavanja vodova drugim objektima ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV.

Ispod i u blizini dalekovoda, posebno u navedenim koridorima nebi trebalo dozvoliti bilo kakvu izgradnju stambenih, poslovnih pa ni industrijskih objekata.

U okviru pojedinih konzumnih područja lokacije trafostanica su određene približno, a precizne lokacije će biti definirane planovima nižeg reda, odnosno u postupku izdavanja lokacijske dozvole.

Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima.

5.1. Cestovni i željeznički promet

40. Prostorni plan predviđa da će u planskom razdoblju cestovni promet imati prioritetnu

ulogu u povezivanju prostora općine Klis kao i povezivanja sa širim područjem Županije. Osim toga, izgradnjom novih te dovršenjem ili modernizacijom postojećih cestovnih pravaca doprinjeti će se boljoj povezanosti dijelova naselja te rasteretiti izgrađeni dijelovi od tranzitnog prometa.

41. PPU osigurava koridore za buduću izgradnju i uređenje cestovne mreže i to:

- brze ceste Solin - Klis - Sinj (dogradnja drugog kolnika, 4,2 km),
- brze ceste - spojna cesta D8 - čvor Vučevica (A1) (2,8 km),
- županijske ceste Ž-6114, dionica Nisko - Kladnjice (2,0 km).
- nerazvrstane ceste u širem koridoru državne ceste D-511 (6,5 km).
- spojna cesta Gizdovac-Dugobabe-Vučevica (5,0 km).
- brza cesta - obilaznice Solina (1,4 km).

Širine infrastrukturnih koridora neizgrađenih prometnica ili prometnica u gradnji iznose prema zakonu.

Kroz područje općine Klis planira se i trasa Jadranske magistralne željeznice.

Pružanje kategoriziranih cesta na dijelu gdje one prolaze prostorom planiranih gospodarskih zona može se po potrebi uskladiti s planiranom prometnom mrežom, što će se definirati prostorno-planskom dokumentacijom gospodarske zone.

42. Unutar utvrđenih koridora planiranih cesta kao i planiranih cesta koje su prikazane bez koridora nije dozvoljena gradnja do ishoda lokalne dozvole (ili izrade detaljnog plana uređenja) za prometnicu (ili njen dio na koji je orijentirana planirana građevina). Nakon ishoda lokalne dozvole odnosno zasnivanja građevinske parcele ceste (ili izrade detaljnog plana uređenja), odrediti će se zaštitni pojasevi prema Zakonu o javnim cestama, a prostor izvan zaštitnog pojasa priključiti će se susjednoj namjeni. Isto vrijedi i za zemljište iznad tunela.

43. U zaštitnom pojasu postojećih javnih cesta moguća je gradnja pratećih uslužnih objekata (PUO) za pružanje usluga vozačima i putnicima (ugostiteljstvo, trgovine, benzinske postaje, servisi, reklamni pano i sl.) prema uvjetima i načinu korištenja cestovnog zemljišta propisanih Zakonom o javnim cestama i propisima donijetim temeljem istog, a obzirom na

stupanj izgrađenosti i mogućnosti korištenja razvrstavaju se u četiri kategorije označene od A - D.

- Najniža razina opremljenosti PUO-a označena je kategorijom D i omogućuje parkiranje na odmorištu, eventualno sa korištenjem WC-a ili moguću minimalnu komercijalnu uslugu. Ovoj kategoriji pripadaju i ugibališta za zaustavljanje vozila u nuždi (SOS ugibališta),
- Prateći uslužni objekt C kategorije sastoji se od benzinske postaje i parkirališta,
- Prateći uslužni objekt B kategorije uz benzinsku postaju i parkiralište ima izgrađeni restoran, caffè bar, trgovinu ili slični komercijalni sadržaj,
- Prateći uslužni objekt najviše razine opremljenosti označen je kategorijom A, a sastoji se osim sadržaja u kategoriji B i sadržaja za smještaj, sa sportskim i drugim rekreativnim sadržajima.

Prateći uslužni objekti lociraju se uz državne ceste temeljem Izmjena i dopuna projekata ceste, a na cestovnom i privatnom zemljištu, formirajući jedinstvenu parcelu. Njihova međusobna udaljenost usklađuje se sa prometnim potrebama i mogućnostima, ovisno o terenskim prilikama, posebno u blizini većih gradova i naselja, vodeći računa i o blizini interesantnih spomeničkih, kulturnih i prirodnih znamenitosti. Prateći uslužni objekti ne moraju biti prikazani u grafičkim prilozima plana.

Odmorišta, a u njima i svi sadržaji, pa i komercijalni smatraju se sastavnim dijelom javne ceste sukladno članku 3., alineja 5. Zakona o javnim cestama ("Narodne novine", broj 180/04).

U zaštitnom pojasu javnih cesta može se formirati neizgrađeni dio građevinske čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanjuje preglednost ili sigurnost prometa i prema posebnim uvjetima.

44. Lokalne ceste kao i ostale nerazvrstane prometnice trebaju osigurati barem jednostrani pješački hodnik minimalne širine 1,5 m osim gdje izgrađeni objekti to ne dozvoljavaju, ali najmanje 0,5 m.

Iznimno, u izgrađenim građevinskim područjima gdje drugačije nije moguće, dozvoljava se izgradnja nerazvrstane ceste minimalne širine 2,5 m uz obvezu izgradnje naizmjenične regu-

lacije prometa svjetlosnim prometnim znakovima (semafori) ili mimoilaznica na doglednim udaljenostima.

45. Prostorni plan predviđa daljnji razvoj sustava javnog gradskog prijevoza koji treba pokrivati mrežu javnih i dijela nerazvrstanih cesta. Uvjete za utvrđivanje lokacije i uvjete za projektiranje autobusnih stajališta na javnim cestama određuju propisi doneseni temeljem Zakona o javnim cestama.

Potreban broj parkirališnih mjesta potrebno je osigurati u sklopu parcele, na zasebnoj građevinskoj čestici ili uz prometnicu.

Površine parkirališta unutar zone planirane su unutar svake parcele, poštujući kriterije osiguranja dovoljnog broja parkirnih mjesta u skladu s propisanim normama, odnosno namjenom objekata.

Za izgradnju građevina gospodarske, javne i društvene namjene, te športsko-rekreacijske namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih mjesta prema slijedećim normativima:

namjena građevine	broj mjesta na	potreban broj mjesta
Stambena	svaki stan	1,5
Stambeno-poslovna	50 m ² poslovnog prostora	1
Industrija i skladište	1 zaposleni	0,45
Uredski prostori	1000 m ² korisnog prostora	20
Trgovina	1000 m ² korisnog prostora	40
Banka, pošta, usluge	1000 m ² korisnog prostora	40
Ugostiteljstvo i turizam	1000 m ² korisnog prostora	15
Višenamjenske dvorane	1 posjetitelj	0,15
Sportske građevine	1 posjetitelj	0,20
Društvene djelatnosti	1000 m ² korisnog prostora	20

5.2. Elektroopskrba

46. PPU predviđa u izgrađenim djelovima središta općine graditi mjesne TS 10(20)/0,4 kV u kabelskoj izvedbi tipske snage 630 kVA, a u zagorskim naseljima pretežito stupne TS 10(20)/0,4 kV odgovarajuće snage.

Postojeće TS 35/10 kV prenamjeniti će se u TS 110/10(20) kV, a postojeće DV 35 kV, u glavne vodove 20(10) kV ili ako se ne uklapaju u sustav postupno ukloniti.

47. Temeljem potreba prostornog razvoja ukupno je potrebno 61 TS 10(20)/0,4 kV i to:
- 27 postojećih TS 10/0,4 kV
  - 9 interventnih TS 10(20)/0,4 kV i
  - 25 uvjetovanih planiranom izgradnjom i prostornim razvojem.
48. Postojeća prijenosna električna mreža napona 110, 220 i 400 kV planira se proširiti za najmanje još 2 dvostruka DV i to:
- dvostruki DV 110 kV za priključak planirane TS 110/10(20) kV Kaštel Stari i
  - dvostruki DV 220 kV za priključak postojećeg DV 220 kV HE Zakučac-Šibenik u TS 400/220/110 kV Konjsko.
49. Koridori elektroenergetskih vodova trebaju se odrediti obzirom na dva uvjeta:
- zadovoljenje tehničko-tehnoloških kriterija
  - sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš
- U nenastanjenim područjima preporuča se osigurati koridore za prolaz dalekovoda, širine ovisne o nazivnom naponu:
- za DV 10(20) kV koridor širine 2x15 m (min. 20 m)
  - za DV 35 i 110 kV koridor širine 2x20 m (min. 30 m)
  - za DV 220 i 400 kV koridor širine 2x25 m (min. 40 m).

Osim preporučenih širina koridora kod približavanja vodova drugim građevinama ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV.

U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima. Veličina parcele za TS 10/0,4 kV je minimalno 7x6 m, a za TS 110/10-20 kV minimalno 50x60 m.

Koridori komunalne infrastrukture planirani su unutar kolnika i kolnopješačkih prometnica. Predviđeni su zatvoreni kanali, okruglog presjeka, koji duž trase imaju odgovarajuće šahte

okna sa pokrovnom pločom u koju se ugrađuje lijevano-željezni poklopac vidljiv na prometnoj površini sa istom kotom nivelete.

Objekti crpnih stanica su podzemni od armiranog betona, sa nadzemnim dijelom objekta do visine max 4,0 m radi prostora za ugradnju trafostanice, sanitarnog čvora, te prostora za automatiku.

50. PPU predviđa gdje je god to moguće polaganje kabelskih vodova (SN - 10-35 kV, NN - 0,4 kV) pod zemljom odnosno u profile prometnica.

5.3. Vodoopskrba i odvodnja

51. Vodoopskrba područja općine Klis rješava se sa dva vodoopskrbna sustava: (I) vodoopskrbnim sustavom sa izvorišta rijeke Rude kojim se opskrbljuje zagorski dio općine i (II) vodoopskrbnim sustavom sa rijeke Jadro kojim se opskrbljuje naselje Klis.

Mogućnosti poradi poboljšanja vodoopskrbe općine Klis su:

- mogućnost napajanja s izvorišta rijeke Čikole sa prstenom u Vučevici i novom crpnom stanicom i rezervoarom u Orošnjaku (područje Vučevica)
  - spoj vodoopskrbnih sustava Rude i Jadra sa prstenom u Kurtovićima
  - spoj Lečevica - Korušice
  - spoj Korušice - Vučevica.
52. Rješenjem vodoopskrbe općine Klis locira se vodozahvat i ključni objekti vodoopskrbe: uređaj za kondicioniranje (Kunčeva greda), vodoopskrbni sustav visoke zone naselja Klis, glavne crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi, opskrbni cjevovodi i glavne vodospreme, svi na području općine Klis. Rezerviraju se infrastrukturni koridori, uključujući i potrebni prostor sanitarne zaštite.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,00 m. Najmanja udaljenost građevine od ruba parcele iznosi 2,00 m.

53. Trase glavnog dovodnog i opskrbnog cjevovoda moraju se zaštititi sanitarnim koridorom po 5 metara sa svake strane od osi cjevovoda, a svako uređivanje prostora u ovom koridoru uvjetuje se ishodenjem suglasnosti od nadležne vodoprivredne organizacije.
- Dijelove mreže potrebno je rekonstruirati s obzirom na usvojeni minimalni presjek cijevi

od 100 mm, koji zadovoljava istovremeni rad dvaju protupožarnih hidranata. Također treba dograđivati vodovodnu mrežu, vodeći računa o hidrantima zbog protupožarne zaštite.

Trase planiranih cjevovoda treba locirati u koridoru prometnice, po mogućnosti u kolniku, nogostupu ili zelenom pojasu, što će se definirati kroz izvedbenu dokumentaciju. Trasa novopredviđenog magistralnog cjevovoda uz auto cestu A1 voditi u koridoru ceste, a sa prolaskom ispod napravljenih propusta na cesti. Dubinu ukopavanja usvojiti minimum 1,00 m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice.

U svim čvorovima predvidjeti betonske šahte za smještaj zasuna i fazonskih komada, sa pokrovnom pločom i poklopcem za silaz.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda određenih ovim Planom, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Svaka postojeća i novo planirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav. Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne putove do građevinskih parcela.

Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima. Nije dopušteno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim česticama kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine. Do izgradnje vodoopskrbnog sustava koriste se postojeće cisterne.

54. Pored korištenja vode iz vodoopskrbnih sustava PPU općine Klis utvrđuje potrebu razvoja i drugih oblika vodoopskrbe, prije svega opskrbu vodom putem prikupljanja kišnice. Isto tako izgradnjom kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda upotrebljenu i pročišćenu vodu može se koristiti za navodnjavanje.
55. Područje općine Klis se sa stanovišta odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dijeli u tri cjeline:
- područje rijetke izgradnje i malog broja stanovnika (Nisko, Bršanovo, Korušice, Dugobabe, Vučevica, Bročanac, Prugovo i Konjsko);
  - područje gušće izgradnje i veće koncentracije stanovništva (Klis), te
  - područje radnih zona (sjeverni dio naselja Klis).

56. PPU utvrđuje da će se naselje Klis, kao i poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever spajaju na kanalizacijski sustav Split-Solin. Poduzetničke zone Kurtovići jug 1, Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever, preko crpnih stanica spajaju se na kanalizacijski sustav Split-Solin. Ostala područja općine Klis rješavati lokalnim, individualnim sustavima skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda. Potrebno je napraviti studiju sa ekonomskim pokazateljima za veće poduzetničke zone (Vučevica), kao i naselja Konjsko i Prugovo o isplatljivosti gradnje kanalizacijskog sustava za Vučevicu, koje spajati na kanalizacijski kanalizacijski sustav Kaštela-Trogir, a za Konjsko i Prugovo na kanalizacijski sustav Split-Solin. Za pojedinačne objekte to je izgradnja septičkih jama. Objedinjavanja više pojedinačnih stambenih objekata mogu se graditi lokalni kanalizacijski sustavi kojima se otpadne vode objedinjavaju lokalno na najpovoljnijoj lokaciji pročišćavaju, koriste i/ili ispuštaju na teren. Preporuča se izgradnja malih laguna sa vremenom zadržavanja vode više od 30 dana. Voda iz ovakvih uređaja može se koristiti za navodnjavanje čime se spriječava direktno otjecanje u podzemlje i time osigurava visoka sanitarna zaštita izvorišta Jadra.
57. Područje gušće izgradnje (naselje Klis) rješava se u sklopu rješenja kanalizacijskog podsustava Solin. Ovo je sustav razdjelnog tipa, kojim se sve otpadne vode ovog područja sakupljaju, odvode do crpne stanice Solin putem koje se prepumpavaju u tunel Stupe. Sve otpadne vode ovog područja sakupljaju se jedinstvenim kanalizacijskim sustavom Split/Solin, odvode na centralni uređaj kod TTTS-a u Stobreču i ispuštaju poslije pročišćavanja dugim podzemskim ispustom u Brački kanal.
58. Prostorni plan predviđa da se oborinske vode ispuštaju u postojeće regulirane potoke te potom u more, sve uz odgovarajući tretman (separatori masnoće).
59. Za područja radnih zona graditi će se tri odvojene kanalizacije: kanalizacija fekalnih otpadnih voda, kanalizacija tehnoloških otpadnih voda i oborinska kanalizacija.
60. Objekti koji se grade na području naselja Klis gdje još nije izgrađena kanalizacijska mreža, do izgradnje iste moraju sve otpadne vode odvoditi u zatvorene septičke jame.

5.3.1. Navodnjavanje

Prema Studiji navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije, predlaže se individualno navodnjavanje parcela. Nije planirano u okviru studije prioritetno navodnjavanje za područje općine Klis. Općina Klis ima pretežito parcele sa povrćarskom kulturom. Parcele su usitnjene tako da navodnjavanje treba rješavati sa individualnim akumuliranjem oborinske vode i korištenjem postojećih resursa vode na ovom području. Područja sa povrćarskom kulturom mogu koristiti i pročišćene otpadne vode, ali treba ispitati iste na bakteriološku analizu, a usuglasiti sa zonama sanitarne zaštite područja prema Pravilniku "Narodne novine", broj 55/02.

5.3.2. Uređenje voda i zaštita vodnog režima

U svrhu tehničkog održavanja, te radova gradnje uz bujične vodotoke treba osigurati inudacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inudacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanja vodnih građevina.

U posebnim slučajevima se inudacijski pojas može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili čestice javnog vodnog dobra dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka. Ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom. Ne smije za vrijeme izvođenja radova niti privremeno odlagati bilo kakav materijal u korito vodotoka.

Privremena neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenih Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važeće prostorno-planske dokumentacije, a koja će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog.

U iznimnim slučajevima, a u svrhu osiguranja i formiranja što kvalitetnijeg prometnog koridora budućih prometnica, predviđa se regulacija ili izmještanje vodotoka u obliku odgovarajuće otvorene ili natkrivene armirano-betonske kinete (min.

propusne moći 100-god velike vode) i na način koji će omogućiti njeno što jednostavnije održavanje i čišćenje.

Trasu natkrivene kinete u sklopu prometnice u pravilu postaviti uz jedan rub prometnice ili ispod nogostupa kako bi ostao osiguran pojas za česticu javnog vodnog dobra. Izradu projektnog rješenja treba uskladiti sa stručnom službom Hrvatskih voda.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste dimenzija koje će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u min. dužini 3,0 m, odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se zaštititi korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na mjestima gdje prometnica prolazi preko reguliranog korita vodotoka, treba odrediti na način kojim se neće umanjiti slobodan profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojećih kineta, zidova ili obalo utvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svojim oknima i ostalim pratećima objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inducijskog pojasa za buduću rekonstrukciju. Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza

izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolaze ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,5 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubina iskopa rova za kanalizacijske cijevi treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestu prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

5.4. Telekomunikacije

61. Planom se predviđa proširenje mreže telekomunikacija do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica.

Građevine telefonskih centrala i ostali TK uređaji planiraju se kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na TK mrežu.

Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.

Telekomunikacijski objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite, te moraju biti izgrađeni u skladu s posebnim propisima. Koncesionari koji pružaju telekomunikacijske usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja.

Prostornim Planom se određuje održavanje i rekonstrukcija postojećeg poštanskog ureda na području općine do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

Planom se određuje, na cijelom području općine Klis, rekonstrukcija postojeće tk mreže, uvođenjem novih tk usluga te modernizacija tk infrastrukture za priključivanje novih sadržaja.

Infrastruktura se polaže podzemno, u pravilu, unutar javno-prometnih površina i to PVC cijevima promjera 110 mm, a razvode do pojedine građevine PHD cijevima promjera 50 mm. DTK pravci moraju biti postavljeni suprotno od podzemnih elektroenergetskih instalacija.

Planom se određuje sve građevine u sustavu telekomunikacija (eventualne nove telefonske centrale, javne govornice i sl.) izvoditi na vlastitim zasebnim građevinskim parcelama. Parcele se formiraju prema veličini sadržaja koji je uvjetovan tehnološkim rješenjima, odnosno posebnim propisima. Planom se određuje oblikovanje građevina sukladno ambijentu i uvjetima za oblikovanje iz ovog plana.

Građevine od granice parcele moraju biti udaljene najmanje 1 m. Najveća dopuštena visina građevina je prizemlje, odnosno visina vijenca 4 m.

Planom se određuje daljnji razvoj postojećih sustava javnih pokretnih komunikacija na području općine.

Temeljem ovog Plana mogu se graditi osnovne postaje pokretnih komunikacija sukladno potrebama mreža pojedinog operatera, a u svrhu daljnjeg poboljšanja pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenja novih tehnologija. Antenski sustavi osnovne postaje mogu biti postavljeni na samostojeće antenske stupove (tornjeve) različitih izvedbi ili na antenske prihvate na postojećim građevinama. Osnovnu postaju s antenskim stupom čini antenski stup s antenskim sustavom i telekomunikacijskom opremom smještenom u kontejneru. Planom se određuje veličina građevinske parcele za osnovnu postaju cca. 15x15 m i elektroenergetski priključak osnovne postaje na električni elektroenergetski sustav, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, napajanje preko agregata ili sunčevih kolektora.

Prostorna distribucija osnovnih postaja s antenskim prihvatom na postojećim građevinama moguća je gdje god to uvjeti omogućavaju.

Isto tako preporuča se da jedan stup treba koristiti veći broj korisnika gdje god je to tehnički moguće i uz poštivanje uvjetovanosti već izgrađene mreže. Za samostojeće antenske stupove osnovnih postaja treba, gdje god to tehnološki uvjeti zahtijevaju, osigurati prostor s prilazom s prometne površine.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

62. Prostorni plan uređenja štiti dijelove prirode koji su prema Zakonu o zaštiti prirode upisani ili predloženi za upis u upisnik zaštićenih dijelova prirode pri nadležnom Ministarstvu.
63. Odlukom o proglašenju gornjeg toka rijeke Jadro specijalnim ihtiološkim rezervatom ("Službeni glasnik Općine Split", broj 4/84) definira se gornji tok Jadra kao područje ihtiološkog rezervata u slijedećim granicama: od Uvodić mosta uzvodno cestom na lijevoj obali do ograde kaptaze, tom ogradom do kanala hidroelektrane, desnom obalom do Uvodić mosta prateći obalu rijeke na udaljenosti od 15 m. U ovom području nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova temeljna obilježja i vrijednosti, a posebno zaštićenu riblju vrstu.
64. Prostorni plan uređenja propisuje zaštitu Jadra, obalni pojas i zeleni pojas uz tok rijeke Jadro kao područje prirodne riječne vegetacije sa kvalitetnim grupama visokog zelenila.

Rijeka Jadro i pojas vodnog dobra. Nužno je održavati minimalni protok rijeke od 1,8 m³/s ako je potrebno i povremenim redukcijama u vodoopskrbi, kako bi se održala ekološka ravnoteža. Regulaciju vodotoka provoditi i na način da se što više očuvaju prirodna svojstva i raznolikost oblika uzdužnih i poprečnih presjeka vodotoka, uz odabir prirodnih i podatnih materijala kao što su drvo, kamen, šiblje, određene biljke. Od umjetnih materijala treba koristiti one koji se prilagođavaju prirodnom toku, a to su geotekstil i prefabricirani betonski elementi s travnim otvorima, ali samo za određene svrhe. Također se preporuča projektiranje i izvođenje brzaka, slapišta i drugih gradnji koje omogućavaju samopročišćavanje i ozračavanje vode, kao i mrtve ili spore tokove koju su od presudnog značaja za razvoj pojedinih organizama. Ovakav pristup reguliranju toka Jadra treba provesti uzvodno i nizvodno od uređenog glavnog toka i rukavaca. Dio gornjeg toka rijeke Jadro zaštićen je kao posebni rezervat-ihtiološki.

Zeleni pojas uz rijeku Jadro. Područje prirodne riječne vegetacije sa kvalitetnim grupama visokog zelenila (uključujući primjerke močvarnog čempresa zaštićenog kao spomenik prirode-botanički), danas djelomično uređeno. Pojedini dijelovi ovog područja su potvrđeni ili potencijalni arheološki lokaliteti. PPU predviđa na ovom području samo one radnje čija je svrha njegova sanacija (oslobađanje prostora

od neprimjerenih djelatnosti), čuvanje i održavanje, odnosno uređenje u funkciji gradskog parka sa prezentacijom arheoloških nalazišta, sve u skladu s ovim odredbama.

Obalni pojas. PPU određuje sanaciju i zaštitu (pojas 15 m od obalne linije rijeke), te uređenje (izgradnja dužobalne šetnice) ovog područja kao javnog općinskog prostora. Omogućava se izgradnja, održavanje i uređivanje ribnjaka uz mogućnost izgradnje pratećih ugostiteljskih sadržaja temeljem lokacijske dozvole i suglasnosti nadležnih službi.

65. Šumske površine i zaštitne šume utvrđene ovim Planom sukladno šumsko gospodarskim osnovama štite se od sječe i krčenja, a sa svrhom održavanja i unapređivanja njihove biološke raznolikosti, produktivnosti, sposobnosti obnavljanja te njihove zaštitne funkcije. Ovo se posebno odnosi na strme terene gdje šumske površine imaju značajnu ulogu u sprečavanju erozije zemljišta. Predviđa se provođenje mjera zaštite šuma od štetočina bilja te mjere za zaštitu šuma od požara. Osim zaštite postojećih šuma predviđa se i potiče pošumljavanje ogoljelih površina i slivnih područja bujica. Dopušteno je korištenje ili uređenje šuma u svrhu odmora i rekreacije.

66. Na ostalim poljoprivrednim i šumskim površinama zbog razloga njihove zaštite moguća je izgradnja na način dopušten u van građevinskom području u skladu sa ovim Odredbama. Unutar obuhvata Prostornog plana označena su područja iskorištavanja mineralnih sirovina. U cilju očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti potrebno je gdje je to moguće u tijeku eksploatacije područje za iskorištavanje mineralnih sirovina sanirati ozelenjavanjem terasa u skladu s projektnim rješenjem.

6.2. Zaštita kulturno povijesnih cjelina i lokaliteta

67. PPU općine Klis određuje elemente zaštite, uređivanja i korištenja spomenika kulture-registriranih, preventivno zaštićenih ili evidentiranih od nadležne službe Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine:

Naselje KLIS

1. Trasa rimske ceste Salona-Klis,
- 1a. Antički nalazi sjeverno od Šuplje crkve,
- 1b. Tragovi rimskog vodovoda,
- 1c. Arhitektura (obrađeni kameni blokovi i segment vodovoda),
- 1d. Koncentracija rimske keramike,
- 1e. Koncentracija keramike,

- 1f. Villa rustica,
- 1g. Plato iznad kuće Radić (freske, mozaici),
1. Antička turnjačnica istočno od Ilirske Salone, s istočne strane pritoka,
- 2a. Ilijin potok (arheološki nalazi),
2. Rimski grobovi sjeverno od Debele glavice,
3. Crkva sv. Ivana Krstitelja u Kliškom polju,
4. Crkva sv. Jure na brežuljku iznad izvora rijeke Jadro,
5. Antičke nadsvođene grobnice istočno od Gornjih Rupotina,
- 6a. Navolića kuća,
6. Markezina greda, željeznodobna gradina,
7. Tvrđava Klis,
8. Urbanistička cjelina Klis, pučko naselje nastalo sa sjeverne (Megdan) i južne strane (Varoš) strane tvrđave,
9. Prapovijesno naselje ispod sjeverne klisure tvrđave Klis,
10. Crkva sv. Kate,
11. Župna crkva,
12. Turska česma,
13. Vlačišta, ostaci trase antičke ceste Salona - Tilurium,
14. Mihovilovića ograda, kraška depresija (vrtača) - prapovijesno ljudsko stanište,
15. Klapavice,
16. Dolac Peruča ispod Mihovilovića, vjerojatno rimski kompleks (villa rustica),
17. Gradina,
18. Krčine, špilja iznad Grla,
19. Lovruša, ostaci arhitekture i srednjovjekovno groblje.
20. Srednjovjekovne utvrde - Mihovilovići,
21. Tureta,
22. Odže, prapovijesna gradina,
23. Odže, ruralno naselje,
- 24a. Ruralna cjelina Meštovići,
24. Prapovijesna gomila zapadno od Klis - Grla,
25. Prapovijesna gomila,
26. Prapovijesna gradina - Šutanj,
- 27a. Badžana, srednjovjekovni grobovi i moguća fortifikacijska arhitektura,
27. Koštak, prapovijesna i bizantinska utvrda.

Naselje KONJSKO

29. Medovac,
30. Lokalitet Crkvine i Krčine,

- 30a. Prapovijesne gomile,
- 30b. Prapovijesna keramika i kremne alatke,
- 31. Crkva sv. Mihovila,
- 31a. Prapovijesna i rimska keramika,
- 31b. Prapovijesna keramika,
- 32. Župna crkva sv. Mihovila,
- 33. Kaštel Tartaglia,
- 33a. Zaseok Čulići (tradicijско graditeljstvo),
- 33b. Zaseok Šeravići, stambeno gospodarski sklopovi sa tradicijskom arhitekturom,
- 33c. Zaseok Lasići, ruralna cjelina.

Naselje PRUGOVO

- 34. Kapela sv. Ante,
- 35. Župna crkva sv. Ante Padovanskog.

Naselje BROČANAC

- 36. Crkva sv. Petra,
- 37. Crkva sv. Frane Asiškog,
- 38. Sv. Frane,
- 38a. Orošnjakove staje
- 38c. Lokvica - bunar, srednjovjekovno naselje,
- 38d. Ucin bunar, kasno srednjovjekovno naselje,
- 38e. Ucin klanac, prapovijesna gomila,
- 38f. Bunar
- 38g. Brdo Uca, velika kamena gomila,
- 38i. Prosine jame, prapovijesne gomile.

Naselje VUČEVICA

- 39. Crkva sv. Ante Padovanskog,
- 39a. Četiri velike gomile (kneževske),
- 39b. Žalosna gradina i srednjovjekovni put,
- 39c. Prapovijesna gradina sa suhozidnim bedomom,
- 39d. Mijatuša i pećina Savinica sa arheološkim nalazima,
- 40. Brčića gomila.

Naselje KORUŠĆE

- 41. Crkva sv. Duha,
- 42. Stara crkva sv. Duha,
- 43. Ruševine crkve sv. Žalosti.

Naselje DUGOBABE

- 44. Crkva Bl. Ivana Trogirskog.

Naselje BRŠTANOVO

- 45. Župna crkva Uznesenja Marijina,
- 45a. Kapela sv. Jeronima,
- 46. Gradina.

Naselje NISKO

- 47. Kulina, prapovijesna gradina,
- 48. Crkva sv. Ivana Krstitelja,
- 49. Samograd.
- 68. Na prostoru evidentiranih arheoloških lokaliteta i spomeničkih objekata i u njihovom neposrednom okolišu nije dozvoljena nikakva izgradnja. Posebni uvjeti nadležnog tijela zaštite kulturne baštine u postupku ishoda lokalacijske dozvole ili izrade detaljnog plana uređenja potrebni su za zahvate unutar zaštićenih cjelina ili u blizini spomenika kulture. U postupku obnove i konzervacije pojedinačnih arheoloških lokaliteta i spomenika mora se primjenjivati uobičajena metodologija od arhitektonskog snimka postojećeg stanja preko dodatnih arhitektonskih i arheoloških istraživanja i vrednovanja nalaza, do projekta konzervacije i obnove.

Smještaj lokaliteta iz popisa kao i granice urbanističke cjeline Klis prikazani su u grafičkom prikazu "Uvjeti korištenja i zaštite prostora".

Ukoliko se planirani zahvat nalazi na urbanistički definiranom, pretežito izgrađenom području unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline, omogućava se izgradnja i uređenje prostora temeljem ovog Prostornog plana uz ishoda posebnih uvjeta, odnosno suglasnosti nadležne službe zaštite kulturne baštine.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

- 69. Na području obuhvata ovog Plana nije predviđeno odlagalište otpada. Problem odlaganja otpada rješava se izvan granica općine Klis i mora biti usklađen s Prostornim planom Županije. Sva pitanja vezana za problem odlaganja komunalnog otpada biti će rješavana na temelju Prostornog plana Županije, do tada Općina je obvezna riješiti zbrinjavanje otpada (otpad se danas odlaže na odlagalište Karepovac).

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

8.1. Zaštita voda

- 70. Prema Odluci o određivanju zone sanitarne zaštite izvorišta i zaštitnih mjera izvorišta iz 1988. godine vodozaštitna područja dijele se na 3 zone prema stupnju mogućeg zagađenja vode:
  - prva zona sanitarne zaštite, zona strogog režima (zona izvorišta i vodoopskrbnih objekata),
  - druga zona sanitarne zaštite, zona strogog ograničenja (uže vodozaštitno područje),

– treća zona sanitarne zaštite, zona ograničenja (šire vodozaštitno područje).

71. Prva zona sanitarne zaštite obuhvaća područje zaleđa izvora u smjeru sjevera prema dokazanom smjeru dotoka i u smjeru sjeveroistoka pretpostavljenog smjera dotoka vode.

U prvoj zoni zabranjuju se sve aktivnosti, osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav. *“Narodne novine”, broj 55/02, članak 29.*

72. U drugoj zoni sanitarne zaštite dopuštena je izgradnja stambenih, gospodarskih (osim farmi za uzgoj stoke), pomoćnih i poslovnih građevina osim građevina koje koriste i proizvode opasne i štetne tvari odnosno tehnološke vode. Dopuštena je izgradnja prometnih građevina uz posebne uvjete.

U II. zoni sanitarne zaštite nije dopušteno:

- svako skladištenje nafte i naftnih derivata,
  - deponiranje otpada
  - površinsko i podzemno eksploatiranje mineralnih sirovina,
  - građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode,
  - građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
  - poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdrave hrane,
  - građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari,
  - gradnja groblja i proširenje postojećih,
  - građenje svih industrijskih pogona,
  - građenje građevina koje mogu ugroziti kakvoću vode,
  - građenje željezničkih pruga, autocesta i magistralnih cesta (državnih i županijskih cesta),
  - iskorištavanje mineralnih sirovina,
  - ispuštanje bilo kakvih otpadnih voda, otrovnih i štetnih tvari,
  - transport štetnih tvari cjevovodima,
  - odlaganje organskih otpadnih tvari, otpadnih tvari iz industrije, zanatske, poljoprivredne proizvodnje i kućanstva,
  - te upotreba umjetnih gnojiva, pesticida i herbicida.
- “Narodne novine”, broj 55/02, članak 24. i 26.*

73. Treća zona sanitarne zaštite obuhvaća područje u smjeru dotoka u kojem se nalaze privilegirani tokovi podzemnih voda, gdje je vrijeme tečenja vode do izvorišta od 10 sati do 10 dana.

U III. zoni sanitarne zaštite nije dopušteno:

– površinsko i podzemno eksploatiranje mineralnih sirovina,

– svako skladištenje nafte i naftnih derivata, radioaktivnih i drugih za vodu opasnih tvari, izuzev uskladištenja lož ulja za domaćinstvo i pogonskog goriva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,

– deponiranje otpada,

– građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode, i onih postrojenja koja ispuštaju za vodu opasne otpadne tvari,

– građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,

– ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,

– izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina na naftu, zemni plin, radioaktivne tvari, kao i izrada podzemnih spremišta,

– nekontrolirana uporaba tvari opasnih za vodu kod građenja objekata,

– građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda

– građenje kemijskih industrijskih postrojenja, građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 22. i 24.

74. Za izvedbu zahvata u prostoru koji nije dopušten po člancima 22., 24. i 26. iz *“Narodnih novina”*, broj 55/02, potrebno je načiniti projekt u sklopu kojeg treba detaljnim i namjenskim vodoistražnim radovima ispitati uži lokalitet (mikrozonu).

“Narodne novine”, broj 55/02, članak 27.

8.2. Zaštita od voda

75. Prostornim planom se predviđa zaštita padina i nižih dijelova područja općine Klis od bujičnih voda te zaštita tla od erozije izazvane slijevanjem oborinskih voda i to:

– gradnjom i održavanjem sustava potoka i kanala,

– uređenjem i održavanjem zatvorenih kanala uz prometnice te njihovo korištenje kao dio sustava odvodnje oborinskih voda,

– pošumljavanjem i održavanjem vegetacije (zaštitnih šuma) na padinama Kozjaka i Mosora kao prirodne brane eroziji tla.

8.3. Zaštita i sanacija ugroženih dijelova okoliša

76. Prostorni plan uređenja određuje prostore na području općine Klis u kojima je ugrožen okoliš i to:

1. Prostori u kojima je ugroženo tlo, posebno zemljišni pojas uz magistralne ceste (za gađenje teškim metalima) koji se koristi u poljoprivredne svrhe, u manjem obimu za gađenje kemijskim preparatima korištenim u poljoprivredi te tlo na strmim terenima ugroženo erozijom.
  2. Prostori napadnuti objektima građenim protivno prostornim planovima i bez odobrenja za građenje kojima je ugrožen prirodni okoliš i kulturna baština (arheološke zone i pojedinačni lokaliteti) te gradivi prostori napadnuti izgradnjom bez odobrenja za građenje kojima se bitno umanjuje kvalitet izgrađene sredine koja tako nastaje.
  3. Eksploatacijska područja mineralnih sirovina za koja je njihov korisnik obavezan izvršiti sanaciju devastiranog zemljišta.
77. Prostorni plan uređenja općine Klis propisuje obvezu korisnika eksploatacijskih područja da odmah pristupe biološkoj sanaciji njihovih neaktivnih dijelova.

PPU općine Klis propisuje provođenje sanacije oštećenog vrijednog prirodnog krajobraza i područja zaštićene prirode kao posljedice lociranja i rada radne zone Majdan. Postojanje radne zone dovelo je do ozbiljne devastacije ovog prostora te onemogućava njegovo uređenje i javno korištenje te se stoga propisuje postupna dislokacija neprimjerenih radnih sadržaja.

Postojeći kamenolom u Klis-Kosi zbog pravilnika o sanitarnoj zaštiti ne može više egzistirati, te ga zbog toga treba staviti u postupak sanacije.

Treba što prije provesti mikrozoniranje, te utvrditi zonu sanitarne zaštite za eksploatacijsko polje (kamenolom u Dugobabama), te ako se utvrdi da se kamenolom nalazi u IV. zoni sanitarne zaštite, onda se eksploatacija može i dalje vršiti, ali samo površinski.

Prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06 i 13/07) kamenolom u Klis-Kosi i tupinolom u Majdanu treba staviti u postupak sanacije i što prije zatvoriti.

Proces sanacije i transformacije ovih prostora provodi se na način da se dopušta izgradnja i rekonstrukcija građevina i uređaja u ovim zonama samo ako se njima pridonosi zaštiti okoliša, te ako ne produžavaju amortizacijski vijek pogona. Cilj sanacije ovih prostora je njihova biološka sanacija i dovođenje u približno prirodno stanje. Precizniji urbanistički program

ovih zona odrediti će se njenim detaljnijim urbanističkim rješavanjem, u trenutku kada ovaj prostor bude spreman za novu namjenu. Detaljniji elementi sanacije ovih prostora kao i obveze sadašnjih korisnika ovih zona utvrditi će se Izvješćem o stanju u prostoru.

Radi zaštite tla i vode u tlu bit će potrebno posebno voditi računa o načinu postupanja s otpadnim vodama i neadekvatnom rješavanju skupljanja pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda.

Za objekte do 10 ES (ekvivalentnih stanovnika) može se primjeniti kao privremeno rješenje korištenje nepropusnih sabirnih jama s odvoženjem prikupljenih fekalnih otpadnih voda, ili trajno rješenje odvodnje fekalnih otpadnih voda i zaštite podzemnih voda. Kao privremeno rješenje (do izgradnje sustava odvodnje fekalnih otpadnih voda naselja Klis i njegovim spojem na sustav odvodnje Solin-Split, odnosno osiguranja dovođenja otpadnih voda Klis na uređaj za pročišćavanje Stupe u Stobreču, te se tako pročišćene vode se dugim podmorskim ispuštaju u priobalno more Bračkog kanala). Za objekte sa više od 10 ES (ekvivalentnih stanovnika) predviđa se (zahtjeva) izgradnja uređaja za biološko pročišćavanje uz higijenzaciju fekalnih otpadnih voda i dispoziciju istih putem upojnih bunara uz zadovoljenje propisanih parametara ispuštanja prema zoni sanitarne zaštite u kojoj se objekt nalazi (u II. zoni sanitarne zaštite kvaliteta vode I. vrste, a u III. zoni sanitarne zaštite kvaliteta II. vrste).

Izgradnjom sustava odvodnje treba odrediti razdijelni sistem odvodnje.

Korisnik je dužan prije spoja na septik, otpadne vode dovesti do nivoa kvalitete gradskih otpadnih voda.

Korisnik je dužan odvodnju građevine spojiti na mjesnu kanalizacijsku mrežu po izgradnji iste.

Korisnik je dužan propustiti kroz separator sve oborinske vode sa parkirališnih površina prije konačne dispozicije.

Upotrebom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja treba svesti na minimum onečišćenja okoliša, što je omogućeno provođenjem ovih Odredbi i posebnim Zakonima.

Radi toga biti će potrebno sustavno eliminirati skupljanje otpadnih voda u vodonepropusne "crne jame" koje se u pravilu bez prethodnog tretmana upuštaju u tlo.

Elektroprivredni objekti automatski negativno doprinose općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na manje i prihvatljivije iznose, što je primjenjeno i u ovom rješenju sustava elektroopskrbe u maksimalno mogućem opsegu.

U tom kontekstu mogu se navesti najvažnije mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš:

- Niti jedan od postojećih i planiranih elektroprivrednih objekata na području ove općine nije iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora.
- Primjenom kablskih (podzemnih) vodova 20(10) kV višestruko se povećava sigurnost napajanja potrošača, uklanja se opasnost od dodira vodova pod naponom i uklanja se vizualni utjecaj nadzemnih vodova na okoliš.
- Orijentacijom na stupne TS 10(20)/0,4 kV postiže se smanjenje građevinskih radova jer stupne TS djeluju u prostoru kao dio DV 10(20) kV.
- Generalnom orijentacijom na izgradnju i razvoj mjesnih mreža 0,4 kV od izoliranih tzv. SKS vodova u snopu bitno se smanjuju prostori potrebni za njihov smještaj i istovremeno povećavaju sigurnost, kvaliteta i pouzdanost u isporuci električne energije
- Trafostanice gradskog tipa izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Gradske trafostanice koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.).
- Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.

78. Prostorni plan uređenja određuje provođenje mjera zaštite i sanacije okoliša za pojedine medije odnosno posebno osjetljive i vrijedne dijelove okoliša. Mjere zaštite zraka, rijeka i tla provoditi će se:

1. osiguravanjem uvjeta za kontinuirano vođenje katastra emisija u okoliš te mjerenje imisija na ugroženim područjima u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i posebnim propisima.

2. izborom tehnologija u novim radnim zonama kojima se minimiziraju negativni utjecaji na okoliš.
3. obvezom sanacije svih postojećih izvora onečišćivanja okoliša.
4. striktnim poštivanjem načela da onečišćivač snosi troškove nastale u vezi s onečišćivanjem, troškove sanacije i pravične naknade štete.
5. obvezom formiranja zaštitnih zelenih pojava između radnih zona i zona namijenjenih stanovanju te oko prometnica državnog i županijskog ranga.
6. izgradnjom kanalizacijskog sustava Splita, Solina i Kaštela i pročišćivača otpadnih voda. Ovim sustavom sve otpadne vode vode se hidrotehničkim kanalom do uređaja za pročišćavanje, te nakon pročišćavanja ispuštaju u Brački kanal.
7. posebnim mjerama zaštite izvorišta Jadra.
8. regulacijom bujičnih tokova i sadnjom biljnih vrsta ovog podneblja na slivnom području bujica, sa svrhom zaštite od voda i erozije tla.

8.4. Zaštita od požara

Posebni uvjeti građenja iz područja zaštite od požara su sljedeći:

1. U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima ("Narodne novine", broj 108/95).
2. Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu ovu problematiku s posebitom pozornošću na:
  - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe ("Narodne novine", broj 35/94, 142/03).
  - Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara ("Narodne novine", broj 08/06).
3. Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.

4. Izlazne putove iz građevina projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2003.).
5. Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102.
6. Garaže projektirati prema austrijskom standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106, a sprinkler uređaj projektirati shodno njemačkim smjernicama VDS.
7. Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko-dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraziti elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.
8. U glavnom projektu, unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, navesti norme i propise prema kojima se dokazuje kvaliteta ugrađenih proizvoda i opreme glede zaštite od požara, utvrditi odredbe primjenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnosti djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

79. Provođenje i razrada Prostornog plana uređenja općine Klis odvijati će se kao kontinuirani proces, u skladu s ovim odredbama za provođenje i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju ovog plana.
Prostorni plan uređenja predviđa slijedeće mjere i aktivnosti kao dio cjelovitog sustava provedbe dokumenata prostornog uređenja i praćenja stanja u prostoru:
  - a) Formiranje Savjeta za prostorno uređenje kao tijela koje će pratiti izradu dokumenata prostornog uređenja te aktivno sudjelovati u njihovoj provedbi.
  - b) Pravovremena izrada i donošenje Izvješća o stanju u prostoru kojim će se utvrditi prioriteta ostvarivanja dokumenata prostornog uređenja, potreba i dinamika izrade detaljnih dokumenata prostornog uređenja, potreba izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja te program uređenja građevinskog zemljišta kao pripreme za izgradnju.
  - c) Izrada dodatnih stručnih podloga, stručnih mišljenja i studija, pored onih propisanih ovim Planom za koje potrebu utvrđuje općinski načelnik samostalno ili na prijedlog Savjeta za prostorno uređenje.
  - d) Izrada, poticanje izrade na višim razinama te provođenje mjera zemljišne i porezne politike u cilju racionalnijeg korištenja građevinskog zemljišta i pravednije provedbe prostornih planova i drugih dokumenata prostornog uređenja.
80. U Prostornom planu uređenja općine Klis određuje se da stranka u postupku izdavanja lokacijske dozvole (ili nositelj izrade dokumenta prostornog uređenja kojim se definiraju elementi za lokacijsku dozvolu) na temelju ovog PPU-a mogu zatražiti odstupanje od neke od odredbi za provođenje. Odstupanje se može odnositi samo na direktno ili indirektno kvantificirane odredbe kojima se ograničava neki od elemenata kod formiranja građevinske parcele, intenziteta njenog korištenja i izgradnje i oblikovanja objekata i sl. Odstupanje se odobrava kroz postupak izrade detaljnog ili urbanističkog plana uređenja i javne rasprave, a nakon upoznavanja sa lokalnim uvjetima i posebnim obilježjima lokacije te zadovoljenja slijedećih činjenica:
  - odstupanje nije značajno a strogo pridržavanje dotične odredbe ne omogućava razumno korištenje dotične nekretnine,
  - odobrenje odstupanja neće negativno utjecati na zdravlje i sigurnost vlasnika i korisnika susjednih nekretnina,
  - teškoću zbog pridržavanja dotične odredbe osjeća samo vlasnik predmetne nekretnine i specifična je za taj slučaj a ne, ili pretežito ne, za cijelo susjedstvo ili područje grada,
  - teškoća zbog koje se traži odstupanje nije posljedica akcije vlasnika ili korisnika nekretnine,
  - odobrenje odstupanja neće narušiti ista prava susjednih vlasnika nekretnina,
  - odstupanje nije u suprotnosti sa važećim zakonima.
81. U Prostornom planu su utvrđene detaljne granice građevinskih područja i prikazane na

odgovarajućim katastarskim planovima. Granice građevinskih područja su gdje je to bilo moguće utvrđene po granicama katastarskih cestica. Kada granica dijeli katastarsku česticu uvjeti parcelacije će se utvrditi lokacijskom dozvolom ili u postupku izrade detaljnog plana uređenja temeljem poznavanja intencija plana te lokalnih uvjeta na dotičnom području.

9.1. Obveza izrade prostornih planova

82. Prostornim planom uređenja Općine Klis utvrđena je obveza izrade prostornih planova užih područja za:

Granice obuhvata navedenih zona su označene na kartografskom prikazu ovoga Plana (3b Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) u mjerilu 1:25.000.

Ukoliko se ukaže potrebnim moguće je umjesto jednog, za planirano područje, izraditi više prostornih planova manjeg prostornog obuhvata ali na način da svi zajedno pokrivaju površinu predviđenu ovim Planom. Izrada planova utvrdit će se Izvješćem o stanju u prostoru općine Klis. Minimalna površina obuhvata takvog plana je 2,00 ha.

Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš u skladu sa Pravilnikom i Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije.

Do donošenja navedenih planova užih područja, u istim područjima se dozvoljava izgradnja i rekonstrukcija stambenih i drugih građevinskih objekata ukoliko postoji spoj građevinske čestice na javno-prometnu površinu.

Ukoliko ne postoji građevinska čestica javno-prometne površine, ista mora biti riješena ishodaženjem lokacijske dozvole.

83. Nakon završetka eksploatacije polja za iskorištavanje mineralnih sirovina, uz obveznu sanaciju, nova namjena će se regulirati prostornim planom područja (UPU).

84. U cilju provođenja odrednica Izmjena i dopuna Prostornog plana utvrđene su smjernice za izradu dokumenata prostornog uređenja:

a) Urbanističkim i detaljnim planovima uređenja naselja, utvrdit će se temeljna organizacija prostora, idejna rješenja komunalne infrastrukture.

b) Urbanističkim planovima uređenja gospodarskih zona, utvrdit će se temeljna orga-

nizacija prostora u svrhu uređenja područja i opremanja komunalnom infrastrukturom.

c) Detaljnim planom uređenja športsko-rekreacijske zone, utvrdit će se temeljna organizacija prostora u svrhu uređenja područja i opremanja infrastrukturom.

ZONA	Namjena		Plan
Bilobrci Zapad	naselje		UPU
Bilobrci Istok	naselje		UPU
Grubišići-Dolac	naselje		UPU
Korušce Sjever	naselje		UPU
Korušce Jug	naselje		UPU
Dugobabe Jug	naselje		UPU
Dugobabe Istok	naselje		UPU
Vučevica	naselje		UPU
Veliki Bročanac	naselje		UPU
Mali Bročanac	naselje		UPU
Prugovo Zapad	naselje		UPU
Prugovo Istok	naselje		UPU
Prugovo Jug 1	naselje		UPU
Prugovo Jug 2	naselje		UPU
Konjsko Zapad 1	naselje		UPU
Konjsko Zapad 2	naselje		UPU
Konjsko Sjever	naselje		UPU
Konjsko Istok	naselje		UPU
Konjsko Jug	naselje		UPU
Klis Centar	naselje		DPU
Klis	groblje		DPU
Gizdići	naselje		UPU
Mezanovac	naselje		DPU
Vučevica Zapad	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Vučevica	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Vučevica Istok	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Vučevica Jug	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU

ZONA	Namjena		Plan
Prugovo	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Grlo-Klis	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Sjever	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Jug 1	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Kurtovići Jug 2	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Majdan	Gospodarska – proizvodno-poslovna	I,K	UPU
Konjsko	šport i rekreacija	R	UPU

85. U naseljima zagorskog dijela općine, ukoliko se izrađuju detaljni ili urbanistički planovi uređenja obuhvata većeg od 5000 m² i kojima se odgovarajuće rješavaju javni prostori (posebno kolno pješačke površine i komunalna infrastruktura), kao poticajna mjera utvrđuje se do 0,1 (10%) povećana izgrađenost te do 2 m povećana maksimalna visina građevine do vijenca od onih propisanih odredbama poglavlja 2.2.

9.2. Rekonstrukcija građevina

86. Prostorni plan uređenja općine Klis dopušta rekonstrukciju građevina čija je namjena u skladu sa namjenom utvrđenom ovim Planom te ukoliko je ista izgrađena temeljem građevne dozvole, pri čemu vrijede ograničenja intenziteta izgradnje koja vrijede i za nove građevine.

Prostorni plan uređenja općine Klis dopušta da se radi poboljšanja uvjeta života i rada rekonstruiraju postojeće građevine i u slučajevima:

- kada se nalaze na zemljištu čija je namjena suprotna namjeni predviđenoj ovim Planom, a Izvješćem o stanju u prostoru se ne predviđa uređenje odnosno priprema dotičnog zemljišta za izgradnju ili prenamjenu,
- kada se nalaze na zemljištu čija je namjena suprotna namjeni predviđenoj ovim Planom na način da se elementi rekonstrukcije istih utvrđuju izradom detaljnog plana uređenja.

Rekonstruirati se mogu samo objekti izgrađeni prije 15. veljače 1968., te objekti sa izdanom građevnom dozvolom.

87. Rekonstrukcijom u smislu poboljšanja uvjeta života i rada iz prethodne točke smatra se:

1. rekonstrukcija stambenih objekata neuvjetnih za stanovanje kroz:

- izmjenu ili sanaciju krovišta i drugih konstruktivnih dijelova građevine
- dogradnju sanitarnih prostorija, do 10 m²,
- dogradnja pomoćnih prostorija za kotlovcu i slično, do 10 m²,
- sanaciju postojećih ograda i gradnju potpornih zidova radi sanacije terena,

2. rekonstrukcija gospodarskih objekata namijenjenih obavljanju poljoprivrednih djelatnosti,

3. rekonstrukcija objekata namijenjenih radnim, poslovnim i javnim sadržajima kroz izmjenu uređaja, instalacija i ostalih elemenata tehnološkog procesa u pravilu u postojećim gabaritima građevina (iznimno je moguće povećanje površine pod građevinama do 10% ukoliko se rekonstrukcijom umanjuju negativni utjecaji na okoliš te širenje nije protivno drugim odredbama ovog Plana),

4. rekonstrukcija prometne i komunalne infrastrukture.

88. Ne dopušta se rekonstrukcija objekata koji svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili posredno, ugrožavaju život, sigurnost i zdravlje ljudi, ili ugrožavaju okoliš iznad zakonom dopuštenih vrijednosti ukoliko se rekonstrukcijom ne otklanjaju izvori spomenutih negativnih utjecaja.

89. Postojeći objekti u koridoru planiranih prometnica mogu se rekonstruirati na način da se elementi rekonstrukcije istih utvrđuju izradom urbanističkog ili detaljnog plana uređenja kojim se definira i idejno rješenje prometnice.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

90. Prostorni plan uređenja općine Klis dopušta izgradnju i korištenje privremenih objekata u funkciji poljoprivrede (staklenici, plastenici i slični objekti) na neizgrađenim površinama do privođenja ovih prostora ovim Planom definiranoj namjeni. Minimalna udaljenost ovih objekata od ruba parcele je jednaka visini objekta ukoliko vlasnik susjedne parcele nije suglasan sa manjom udaljenošću.

Općina Klis je specifična po neravnomjernom rasporedu pučanstva, gospodarskih resursa i aktivnosti po pojedinim naseljima. Isto tako, neravnomjerni su i uvjeti življenja, a što je posljedica te činjenice.

Zbog toga je potrebno u djelovima Prostornog plana gdje se razrađuju posebne mjere predvidjeti i primjenu mjera kojima bi se te neravnomjernosti pokušale ublažiti ili barem zaustaviti njihovo daljnje produbljivanje. S obzirom na suženi prostor za osmišljavanje i provođenje tih mjera na razini Općine Klis, nužno ih je uskađivati s mjerama na razini Županije i Republike Hrvatske. Prema tomu, posebne mjere s razine Općine Klis trebaju dodatno podržavati mjere koje će biti primjenjivane s razine Županije i Republike Hrvatske. Korištenje tih mjera najčešće je uvjetovano između ostalog organiziranošću i poduzetnošću lokalnih jedinica samouprave i gospodarskih subjekata na njihovu prostoru.

Polazeći od toga, izuzetno je značajno da lokalne strukture definiraju zadaće i odrede njihove izvršitelje, s ciljem praćenja tih mjera i pravovremenog poticanja i organiziranja zainteresiranih subjekata za njihovo korištenje.

Pored navedenog u prethodnoj točki, a u svrhu ostvarivanja određenih razvojnih ciljeva, na razini Općine Klis u navedenom planskom razdoblju biti će nužno primjenjivati određene posebne razvojne mjere kojim će se nastojati rješavati neravnomjernost u razvitku unutar općine. Gore spomenute razvojne mjere trebaju se sastojati u sljedećem:

1. Nastaviti sa izradom prostorno-planske i projektne dokumentaciju u svezi organiziranja lokacija za proizvodno-skladišne građevine i na taj način stvoriti uvjete za brže ishodenje lokacijskih i građevnih dozvola.
2. Izgradnja komunalne infrastrukture na tim područja kao jedan od temeljnih uvjeta svekolikog razvitka.
3. Uvesti u primjenu novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV umjesto dosadašnjih 110, 35, 10 i 0,38/0,22 kV.
4. Postojeće vodove 10 kV prenamijeniti za novi nazivni napon 20 kV i to na način da glavni vodovi budu presjeka $3 \times 95 \text{ mm}^2$ Ač montirani na čelično-rešetkastim stupovima, a odcjepni i priključni vodovi presjeka 3×50 i $3 \times 25 \text{ mm}^2$ Ač montirani na betonskim stupovima.
5. Planirane kabele 20(10) kV izvoditi jednožilnim kabelima tipa XHE 49 A $3 \times 1 \times 185 \text{ mm}^2$
6. Planirane TS 20/0,4 kV u seoskim naseljima graditi kao stupne na betonskim stupovima. U

centru općine graditi gradski tip trafostanice standardne izvedbe koje koristi HEP.

7. Postojeće trafostanice prenamijeniti za novi nazivni napon 20/0,4 kV istih tipskih snaga.
8. Mjesne mreže niskog napona u seoskim naseljima izvoditi u pravilu na betonskim stupovima i s izoliranim vodičima u snopu (SKS vodovi) s tim da glavni vodovi budu tipskog presjeka $3 \times 70 + 71,5 + 2 \times 16 \text{ mm}^2$, a priključni vodovi tipa SKS $4 \times 16 \text{ mm}^2$. U naseljima gradskog tipa i industrijskim zonama mreže izvoditi kabelski, kabelima tipa PP 00A $4 \times 150 \text{ mm}^2$.
9. Kućne instalacije izvoditi u pravilu jednofazno, osim na posebno traženje trofazno, prema koncepciji i elektroprivrednim tehničkim uvjetima. U nadzemnoj mreži niskog napona seoskih naselja primijeniti TT-sustav zaštite, dok u gradskim naseljima i uvjetima kabelske mreže treba primijeniti TN-S sustav zaštite. U oba sustava je obavezna ugradnja strujne zaštitne sklopke, a instalacije obavezno izvoditi ugradnjom trećeg, odnosno petog vodiča. Također je kod oba sustava obavezno provesti mjere izjednačenja potencijala.
10. Izgradnja objekata društvenih djelatnosti i društvenog standarda i dodatno subvencioniranje djelatnika u tim oblastima posebice u manje razvijenim djelovima općine.
11. Stimuliranje izgradnje obiteljskih kuća, poticanje razvitka mješovitih obiteljskih gospodarstava, raznih vrsta proizvodnog i drugog zanatstva i sl.
12. Niža stopa (razina) plaćanja naknada ili drugih poreznih obveza iz nadležnosti Općine za djelatnosti koje se obavljaju na području općine ili djelatnika koji rade na području općine.
13. Stimuliranje utemeljivanja i razvitka malog poduzetništva (subvencioniranjem kamata na namjenske kredite i sl), te kod toga voditi računa o uskađivanju tih mjera s mjerama koje će se donositi na razini Županije i Države.
14. Stimuliranje utemeljenja i razvitka gospodarskih subjekata i u području proizvodnje i području usluga, čija je djelatnost sukladna suvremenim tržišnim i tehničkim kretanjima i posebice onih koji će imati izravnih ili neizravnih pozitivnih utjecaja na razvitak ostalog gospodarstva i ukupni društveni razvitak.
15. Poticanje utemeljenja i razvitka onih vrsta proizvodnji i usluga koje će doprinostiti obogaćivanju turističkih ponuda (tvrđava Klis, seoski turizam i sl.).

16. Poticanje mladih nadarenih i ambicioznih učenika i studenata s područja općine i praćenje njihovog razvitka, a u cilju njihovog budućeg angažiranja na ključnim mjestima u gospodarskim subjektima ili u društveni djelatnostima.

Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja elektroenergetskih objekata mora biti usklađena sa odredbama iz slijedećih zakona i propisa:

1. Zakon o prostornom uređenju i gradnji, "Narodne novine" R.H., broj 76/07.
2. Zakon o zaštiti od požara, "Narodne novine" R.H., broj 58/93.
3. Zakon o zaštiti na radu, "Narodne novine" R.H., broj 59/96.
4. Pravilnik o zaštiti od elektromagnetskih polja, "Narodne novine" R.H., broj 204/03.

I na kraju potrebno je upozoriti na potrebu kontinuiranog praćenja navedenih mjera u budućnosti s ciljem njihova usklađivanja s aktualnim kretanjima i prilagođavanju mjera koje će se donositi na razini Splitsko dalmatinske županije i Republike Hrvatske.

91. Prostorni plan uređenja općine Klis utvrđuje da se unutar građevinskih područja mogu postavljati montažni objekti (kiosci) kao privremeno rješenje i to primarno u urbanistički nedovršenim područjima koja ne raspolažu adekvatnim prostorom u čvrstim objektima. Lokacije, kriteriji i načini postave ovih objekata regulirati će se posebnom odlukom Općinskog vijeća Općine Klis.
92. Prostorni plan uređenja općine Klis određuje da se elementi ovih odredbi za provođenje kojima se određene mjere ne propisuje već samo preporučuju, provode na način da podnositelj zahtjeva za lokacijsku dozvolu odnosno nositelj izrade detaljnijeg dokumenta prostornog uređenja trebaju u prijedlogu rješenja obrazložiti razloge nepoštivanja određene mjere.
93. Za gradnju u sklopovima ruralne arhitekture ili u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je koristiti karakteristične građevinske elemente i materijale od kojih su građeni susjedni stari objekti, te usklađivanje horizontalnih i vertikalnih gabarita s okolnom izgradnjom.
94. Teren oko objekta, potporni zidovi i terase moraju se graditi tako da ne narušavaju izgled naselja (najbolje korištenjem tradicionalnih rješenja, oblika i materijala) i ne mijenjaju prirodno otjecanje vode na štetu okolnog zemljišta.

95. **Mjerodavna kota** je najniži dio konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine.

prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).

suteren (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena. Prostor suterena se ne može koristiti u stambene svrhe, već samo za poslovne i slične namjene, te kao parking/garaža i/ili pomoćne prostorije objekta.

podrum (Po) je potpuno ukopani dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena. Prostor podruma se ne može koristiti u stambene svrhe, već kao parking/garaža i/ili pomoćne prostorije objekta.

kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.

potkrovlje (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova.

objekti u nizu (ugrađeni objekti) su objekti koji se dvjema svojim stranama (paralelnim ili približno paralelnim) prislanjaju na susjednu parcelu odnosno objekt (ovo se ne odnosi na prvi i posljednji objekt koji se prislanjaju samo jednom stranom). Objekti u nizu su minimalno 3 objekta i maksimalno 5 objekata.

poluotvoreni tip izgradnje (dvojni, poluugrađeni objekt) je objekt koga čine dvije građevine koje se jednom svojom stranom naslanjaju jedna na drugu na granici parcela.

visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m.

ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnatog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do najviše točke krova (sljemena).

vijenac građevine u smislu ovih odredbi je gornja kota stropne konstrukcije najviše pune etaže građevine, osim kod galerijskih potkrovlja gdje je to gornja kota strehe.

koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice je odnos ukupne površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici (osim septičkih jama i cisterni koje su ukopane) i ukupne površine građevne čestice; zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine (balkoni, lođe, terase) na građevnu česticu. Pod konstruktivnim dijelovima građevine podrazumjevamo vanjske mjere obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapete i ograde.

Građevinska (bruto) površina (GBP) zgrade je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) uključivo površine lođe, balkone i terase, određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapete i ograde.

Klasa: 021-05/09-01/01

Urbroj: 2180/01-01/09-776

Klis, 11. rujna 2009. godine

Predsjednik
OPĆINSKOG VIJEĆA
Alen Radić, v.r.